

1-15

משרד

תכנון וביצוע

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון

מ

מחוז - ירושלים

רובע - ירושלים, מחוז, מחוז אשכול

מחוז אשכול, תל אביב

11.77-3.78

(כאן)

מחלקה

מחלקה 188

תיק מס'

1-15

שם תיק: לשכת מנכ"ל ד. וינשל, ש. אבני - מחוז ירושלים - רובע-יהודי, רמות, רמות אשכול, ר

מזהה פנימי
גל-15/14606

מזהה פריט: 000pmst

תאריך הדפסה 21/01/2018

כתובת 2-106-11-3-7

10.10.10

תאריך 15/12/2000

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנכ"ל

ירושלים, י' בשבט תשל"ח

18 בינואר 1978

אל: מר א. אמויאל, יו"ר ועד שכונת תלפיות מזרח.

הנדון: מכתבך מיום 3 בינואר 1978.

הנני לאשר בתודה את קבלת מכתבך.

הנושא הנדון במכתבך ידוע ונמצא בטיפול למציאת פתרון מתאים.

בהזדמנות הקרובה ישמח המנכ"ל לבקר בשכונתכם.

בברכה,

חיים יודלבוץ
עוזר המנכ"ל

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1958

1958

1958

1958

1958

1958

1958

1958

1958

1958

ועד השכונה

תלפיות מזרח

717327

טל. 10388

ת.ד. 10388, ירושלים

כ"ד בסבת תשל"ח

3 בינואר 1978

למנהל
משרד השיכון
ירושלים
בתיאור
המכתב
המסומן
ב-10
א.א.

לכבוד

מר שלמה אבני

מנכ"ל משרד השיכון

בנין מגדל

ירושלים

א.ב.ב.

הנדון: מרכז מסחרי בשכונת תלפיות מזרח

הננו מתכננים להזמין לערוך סיור בשכונתנו החדשה ולעמוד מקרוב על בעייתנו
ובמיוחד עיכוב בהקמתו של המרכז המסחרי זה חמש שנים.
בשמה מאוד אם תענה להזמנתנו ותודיענו על מועד ביקורך הקרוב.

ב כ ב ד
ר ב,
א.א.

א.א. מדיאל
יו"ר ועד שכונת
תלפיות מזרח

העתק: מר שמריהו כהן, מנהל מחוז ירושלים, משרד השיכון דחוב בן יהודה 23

מר מרדכי ליפמן, מנהל אגף ליחסי ציבור, עיריית ירושלים

מזרח-תלפיות
ועד השכונה

מדינת ישראל

משרד השיכון והבינוי
מחוז ירושלים

תאריך: ט"ו באדר א' תשל"ח
22 בפברואר 1978

מספר:

אל: מר ש. אבני - מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

הגידון: תלפיות מזרח - שיכון עובדים
מכתבו של מנכ"ל שיכון עובדים אליך מיום 9.2.78

ב-20.2.78 העברנו החומר להגדלת חוזה של שיכון עובדים בתלפיות מזרח לאגף תכנון והנדסה.

נכון הדבר שההגדלה מתיחסת לחוב עבור עבודות שכבר בוצעו ע"י שיכון עובדים ואשר לא היה להן מימון אלא לאחר שהועבר לרשות המחוז ס כום בוסף לפיתוח מראש.

ב ב ר כ ה

שמריהו כהן
מנהל מחוז ירושלים

העתק: מר ר. אדרי - מנכ"ל שיכון עובדים
מר בן יהודה - חשב משרד השיכון
מר א. תייר - מנהל המחלקה הטכנית

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

REPORT

144/11
25.11.78
בג"ב/ת"פ

שכון עובדים בערבון מוגבל

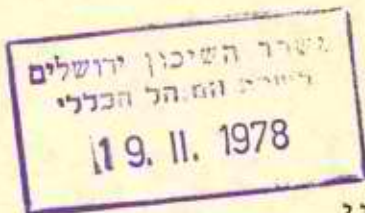

שכון עובדים

תליאביב

רחוב ליאונרדו דה וינצ'י 21
ת.ד. 392 — 70 25 02 11

9 בפברואר 1978

הנ/123

לכבוד

מר שלמה אבני ✓

מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

י ר ו ש ל י ם

א.נ.,

הנדון: תלפיות מזרח - ביצוע עבודות פיתוח.

ברצוני להביא לידיעתך כי אנו מושקעים באתר
הנדון בסך 38 מיליון ל"י - נכון לינואר 1978.

זוכינו בסך 33.8 מיליון ל"י. אנו ממשיכים
לעבוד למרות שאין הוראות ביצוע מאת משרדך והדבר
הוא בפיקוד מתמיד. לעיתים היינו מושקעים בסכום
למעלה מ-10 מיליון ל"י - וזאת ללא ריבית.

אנא הואל להתערב ולהסדיר את הנושא בהקדם.

ב ב ר כ ה ,

רפי אדרי
המנהל הכללי

העתקים:

מר ש. כהן - מנהל מחוז
ירושלים

מר א. תייר - מהנדס מחוז
ירושלים

עד.

מחיר: 1000 ₪ - 1500 ₪

הבינוי והשיכון

כ"א בכסלו תשל"ח
1 בדצמבר 1977

אל: א. תייר - מנהל המחלקה הסכבית

הגידון: 153 יחידות דיור בתלפיות מזרח

בהתאם לסיכום ישיבות שהתקיימו עם שר הבינוי והשיכון
בגדון ב-23 לדצמבר וב-27 לדצמבר, אבקש לבטל את
ההמלצה להקצאה לארגון הקבלנים, ולהוציא ללא דיחוי 2
מכרזים ליחידות הנ"ל. בתים 404, 408 (54 יחידות דיור)
405-407 (99 יחידות דיור). המכרז יהיה סגור וישתתפו
בר חברי מרכז הקבלנים בארץ, כולל ארגון הקבלנים
בירושלים, לפי ההנחיות המקובלות של אגף הבדסה, רשם
הקבלנים והאוצר. הבניה מיועדת לעולים ולהטבת תנאי
דיור.

בברכה

שמריהו כהן
מנהל מחוז ירושלים

- העתק: ג. פת - שר הבינוי והשיכון
ד. וינצל - מנכ"ל
ז. ארן - מנהל אגף הבדסה
ח. ברקאי - מנהל אגף פרוגרמות
ב. דביר - מנהל יחידת פרוגרמות מחוז ירושלים
פ. קרבר - מנהל הפרויקט.

1810 2/12

דביר

ג' בטבת תשל"ח
11 בינואר 1978

לכבוד
הרב מ. דניס
מנכ"ל רמות פולין
ת.ד. 658
ירושלים

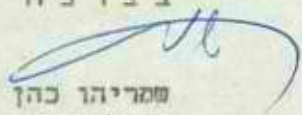
א,ב,

הגידון: רמות פולין

בתאריך 14/11/77 העברנו אליך רשימה מפורטת של ס ירי הדירון
בשלב א' רמות פולין. (רשימה ראשונה פחות מפורטת הרעבדה
ב-3.10.77), טרם קבלנו תשובתך בגידון.

בימים אלה אנו עומדים להחליט על יעוד הדירות הנ"ל ולכן אנו
מצפים לתשובתך המידית.

בברכה

שמריהו כהן
מנהל מחוז ירושלים

העתק: ב. דביר - מנהל יחידת פרוגרמות
ר. זמיר - ע/ר למנהל מחוז
העתק סמוי: לשכת המנכ"ל

RECEIVED
JAN 1 1978
121

TO: DIRECTOR, FBI
FROM: SAC, NEW YORK
SUBJECT: [illegible]

RE: [illegible]

On 1/1/78, [illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on [illegible] at [illegible].

It was further stated that [illegible] was [illegible] by [illegible] on [illegible] at [illegible].

Very truly yours,
[illegible]
Special Agent in Charge

Enclosed for the Bureau are [illegible] copies of [illegible] and [illegible] copies of [illegible].

File 100

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנכ"ל

ירושלים, י"ט בשבט תשל"ח

27 בינואר 1978

אל: מר ז. ברקאי, מנהל אגף פרוגרמות.

הנדון: בית כנסת ברמות אשכול
סימוכין: מכתבך מיום 12.1.78

לפי החלטת המנכ"ל, אנא יישומך את ההחלטה והעברת
התקציב בהתאם למסוכם.

בברכה,

חיים יודלביץ
עוזר המנכ"ל

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000 1000

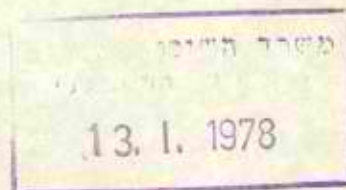
1000 1000

1000 1000

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך: ד' בשבט תשל"ח
12 בינואר 1978

אל: ש.אבני, המנהל הכללי

הנדון: בית כנסת מרכזי ברמת אשכול

על אף אי השתתפותינו העקרונית בבניית בית כנסת . מרכזיים בשכונות, הבטיח בזמנו מר אריה בראון השתתפות משרדנו בנושא זה, לראש עיריית ירושלים.

בזמנו החליט מנכ"ל המשרד כי השתתפותינו תצטמצם בהזמנת התכנון בלבד, שעלה מאות אלפי ל"ש.

בעקבות לחצים של ראש העיר, הסכים המנכ"ל, מר ד. ויינשל לפני כשנה, כי נשתתף בסכום של מיליון ל"ש בשתי שנות תקציב בנושא זה, כחריג.

על סמך סיכום זה, פנה אלי גזבר עיריית ירושלים וביקש העברת התחיבות זו. (במקביל הבטיח השר מימוש ההבטחה למר מצא, סגן ראש העיר)

אם תורה לנו לכבד החלטות אלה, נעביר 0.5 מיליון ל"ש השנה, ו-0.5 מיליון ל"ש בשנה הבאה, כהלואה תקציבית לעיריית ירושלים. בתקציב השנה שורייין תקציב למטרה זו.

בכבוד רב,
זאב ברקאי
מנהל אגף פרוגרמות

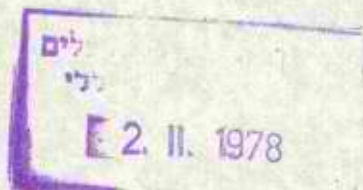
העתק: ש. כהן, מנהל מחוז י-ם
ד. בן-אלול, מסובה על מו"צ, כאן

1991: 10. 01. 1991, 10. 01. 1991, 10. 01. 1991

SCITEC, INC.

י"ב בשבט תשל"ח
20 בינואר 1978

לכבוד
מר ז. ברקאי
מנהל אגף פרוגממות

אדון נכבד,

הנדון: בית כנסת מרכזי ברמות - אשכול

בהמשך למכתבך אל מר ש. אבני בנידון כ-12
ינואר אני מבקש להבהיר כי הפכום של 1.0 מיליון
לירות יהיה בנוסף להשלום עבור תכנון אותו התחייב
משרדנו להעביר לעיריה.
הזמנת התכנון כבר הוצאה ע"י משרדנו ואנו עומדים
להעביר את השלום עבורה בקרוב.

בברכה

שמריהו כהן
מנהל המחוז

העתיק: מר ש. אבני, המנכ"ל
מר ד. בן-אלול, ממונה על מוס"צ

10/11

the company in
US (NYSE: AVE)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

למנהל

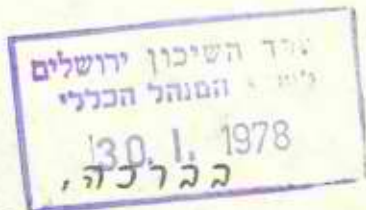
✓

משרד הבינוי והשיכון

המנהל הכללי 3.1.78

למנהל ב.ד.א.י.

אנא שלח לי
למנהל המצורף
לבן ציון

לוי מ. א. צ. א.

מדינת ישראל

משרד השיכון

מחוז ירושלים

תאריך: ב' בטבת תשל"ח
12 בדצמבר 1977

מספר:

משרד השיכון ירושלים
מחוז הכללי

21. XII. 1977

לכבוד

מר ש. אבני

מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

אדון נכבד,

הנדון: בית כנסת רמות אשכול - פגישה דחופה
מכתבם של מ. מלמד מבית הכנסת "אלומים"

להבהיר העניין עלי להודיע כי שר השיכון התחייב,
בפגישתו עם מר יץ מצא, ס/ראש העיר מ- 22 נובמבר,
להסדיר את התחייבות משרדנו להשתתפות במימון בסך-
1.0 מיליון לירות.

לעצם העניין - סיבת העיכוב איננה בחוסר מימון אלא
באי השלמת התכניות.

ב ב ר כ ה

שמריהו כהן
מנהל מחוז י-ם

חן חן (גור)
הקצין

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית - המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית
המחלקה הכלכלית

בית הכנסת אלמים
אגודת שפתי דעה
רח' ו'הליאכנו
29-11-1977
ד.א.א. גבע

ב"ה, י"א בכסליו תשל"ח (21.11.77)

כבוד רבנות בית
בקרית גת
המחלקה הכללית

לכבוד
מר ויינשל דוד
מנכ"ל משרד השיכון

א.נ.-,

הנדון: פגישה דחופה

השיכון ירושלים
המחלקה הכללית
27.XI.1977

מצאנו לנכון להודיעך, שקיימת תסיסה והתמרמרות רבה בקרב מאות המתפללים
ותושבי רמות אשכול, בגלל הסחבת הנמשכת זה שנים בענין הקמתם של בתי הכנסת
בשכונתנו. הציבור חש מרומה ומרגיש ששמים אותו ללעג ולקלס בהבטחות שזוא
בכתב ובעל פה.

בפניתנו למועצת הדתית בבירה ולעיריית ירושלים נתברר כי העכוב היחידי הוא
מצד משרד הדתות ומשרד השיכון, שלא שילמו עד כה את חלקם כפי שהבטיחו, ועל
ידי כך גורמים לדחיית הבנייה ולייקורה מיום ליום.

לפני מתן פורקן לזעם הציבור ברצוננו להיפגש איתך לשיחה דחופה כדי להבהיר
לך את חומרת המצב, תוך תקווה למצוא פתרון מהיר לבעיה כאובה זו.

לוטה בזה מכתב התחייבות.

לתשובתך בהקדם הרינו מצפים.

בכבוד רב,
מ. מלמד
המחלקה הכללית
אגודת שפתי דעה
רח' ו'הליאכנו
29-11-1977

העתק: יו"ר המועצה הדתית, מר גדליה שרייבר
סגן ראש העיר, מר יהושע מצא.

21/12

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון
מחוז ירושלים

תאריך: כ"א באדר ב' תשל"ח
30 במרץ 1978

מספר:

סכום ישיבה שהתקיימה ב-28.3.78
בנושא: בניה במרכה ברמות

נוכחים: מר י. בריה, א. מלכוב, מ. עמישר, פ. בונה, א. שדה,
ר. עמיחי, ש. כהן, א. ברזקי, ר. זמיר

א. תכנון

המתכננים הציגו תכנית 1.1000 המקובלת על ממ"י ומשרד הבינוי,
המשך התכנון יעשה בשיתוף ממ"י ומשרד הבינוי בתאום עם העיריה.
התכנון יכלול תקנון.

מקובל כי שטח מגרש בודד יהיה כ-480 מ"ר ושטח מגרש דו-משפחתי
כ-700 מ"ר.

תוך חודש ממועד הסיכום עם העיריה יוצג התכנון. מר א. שדה
יתאם בהקדם פגישה בעיריה.

התכנית תתורגם לתכנית פרצלציה ותכנית מדידה של כל מגרש.
משרד הבינוי אחראי למדידות.

ב. פיתוח

כביש 100 וכביש 7 חזרו ממכרז.

כביש 101 התכניות מוכנות למכרז.

תכניות מערכות בכביש תושלמה למכרז תוך שבועיים. הכביש
מתקצב. תוך 5 שבועות יהיה תכנון מושלם. תוך 6 שבועות
ממועד אשור התכניות של "בנה ביתך" יוצאו תכניות עבודה לכבישים.
בתוך הכבישים יהיו כל המערכות.

לאחר 4 שבועות בוספים יהיו תכניות המגרשים.

עם אשור התכנית, יוכל ממ"י להתחיל בהכנת הפרוספקט. ממ"י
יפרסם הפרוספקט כאשר יהיה אומדן הוצאות הפיתוח ויתחילו בעבודות
בשטח.

ההערכה היא כי עוד 5 חדשים נתן יהיה לצאת למכירה.

מדינת ישראל

משרד השיכון

מחוז ירושלים

תאריך:

מספר:

-2-

ג. שווק

ממ"י ישווק המגרשים ויחזיר הרצאות הפיתוח למשרד הבינוי.

ד. תשלומים

עם פרסום המכרז תועבר מקדמה של ממ"י ע"ס 3 מיליון ל"י, עם ההרשמה -
יעביר ממ"י למשרד הבינוי 10% מעלות הפיתוח. עם פתיחת המכרז
ירושלם הסכום ל-50%. 50% הבוספים מעלות הפיתוח יועברו כעבור
שבתיים.

ר ש מ ה:

י/ר
דימה זמיר
ע/ר למנהל המחוז

העתק: ✓מר ש. אבני - מבכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר ז. ברקאי - בא אשורך לסיכום, תשומת לבך לסעיף ד'
גב' ס. לפידות - ס/מנהל אגף פרוגרמות
מר ב. דביר - מנהל יחידת פרוגרמות

16.1.78

כב' בסכת השל"ח
1 בינואר 1978

היכון ירושלים
המנהל הכללי

3.1.1978

לכבוד
מר סמאחל
מנהל מח' המים
עיריית ירושלים

א.נ.נ.

הנדון: עבודות הספקת מים ברמות.

מצ"ב העתק מכתבו של מנהל הפרויקט המודיע על הספקת עבודות מח' המים ברמות. כמו כן מצ"ב העתק מברק חברה "מ.אביב מפעלי בנתה בע"מ" המתלוננת שלא קבלה חיבור מים לגן ילדים מס' 34 בגילה דבר המאלץ אותה להפסיק את עבודות הבניה. התשלומים עבור הנחת צנרת מים ראשית בשכונות שולמו לעירייה, כמו כן שולמה אגרת חיבור מים זמני עבור גן הילדים ע"י הקבלן.

אי ביצוע העבודות המוטלות על מח' המים בזמן גורם למשרד הבינוי והשיכון נזקים כבדים הן מבחינת בזבז כספי ציבור והן מבחינת אי עמידה בלוח זמנים למסירת מבני החינוך לעירייה.

לאור האסור לעיל גאלץ להורות לגזברות משרד הבינוי לנכות מחשבונו מח' אספקת המים את הסכומים אשר יחבצו הקבלנים עבור עיכוב הנגרט בעבודות ובחוצאות הנוספות הנגרמות להם בעטייה של מח' אספקת המים.

עלינו יהיה להודיע למח' החינוך של העירייה על אי יכולתנו למסור את מבני החינוך בשכונות בזמן. כתוצאה מעיכובים אלה יגרמו לצערנו מכל רב לתושבי הכונות והוצאות כספיות נכרות על פתרונות למבני חינוך זמניים.

הנך מחבקש להורות מיד על המשך עבודות המים בשכונות.

מכבוד רב,

אהוד חייך

מנהל סלקה טכנית.

העתק:

מר חדי קולק-ראש העיר.

מר ש.אבני-מנכ"ל משהב"ש.

מר י.גדיש-ס/ראש העיר.

מר ש.כהן-מנהל מחוז ירושלים.

3.1.1978

1.1.1978

1.1.1978

1.1.1978

1.1.1978

77 DEC 22 11 19

נתקבל ביום
27.XII.1977

מ.א.ר. 8/11/77
מ.א.ר. 8/11/77
מ.א.ר. 8/11/77

1008013 54 יר יר
1100 22 26 ירושלים

א.ת.יר. משרד השיכון בן יהודה 23
ירושלים

אם לא יסודר בתוך שלושה ימים חיבור החים לגן 34 בגילה
נאלץ להפסיק העבודה באתר
מ אבים מפעלי בניה

העתק : צור משרד / אולניק גילה

לכבוד
מר אהוד תייר
מנהל המח' הטכנית
משרד הבנוי
ירושלים

א.ב.א.

הנדון: עבודות מח' המים ברמות.

1. הננו להודיעך שמח' אספקת המים בעיריית ירושלים הודיעה לנו בתאריך 30.11.77 שהיא מפסיקה את כל עבודות המים בשכונה (בגלל חובות כספים של משרד השיכון - לטענתם).
2. עד תאריך זה לא התחילה מח' המים בעבודות מים ברמות פולין ובכביש 13 ג' בגלל עכובים בגמר התכנון המפורט (תהליך שנמשך כשלושה חודשים).
3. לאור האמור לעיל הופסקו עבודות הבישים ברמות פולין (אין אפשרות לסיים הכבישים והמדרכות עד לגמר הנחת קווי המים והקבלן בשטח כבר בצע את כל העבודות שניתן היה לבצע). הפסקה זו תגרור בעקבותיה הארכת לוח הזמנים ותשלומי התיקרויות מעבר לתקופה הנקובה בחוזה.

בברכה

א.א. עמיר.
8/1

העתק: מר זילבר.

רדצנינו

י"ז בטבת תשל"ח
27 בדצמבר 1977

2. 1. 1978

לכבוד
מר יוסי דגן
יו"ר ועד שכונת רמות

א, ב,

הבידור: מגרש 25 רמות

1. לפי תכנית מס' 2264 - השטח שאתם מתייחסים אליו (מגרש מס' 25) אין עליו תכנית בבנין ערים, בשלב זה לא בעשית כל פעולה לתכנון המגרש.
2. אם אמנם במסר לכם "ע"י רסקו וגורמים שונים", כי השטח מיועד לבנין צבורי, לא היה לזה כל יסוד. בא להעביר לבנין מסמכים בבירור.
3. האפשרות שהשטח יהיה גן צבורי קיימת בין יתר האפשרויות.
4. כאשר בגש לתכנון מפורט בשתף בין היתר את מתאם פעולות העירייה בשכונה וכן את ועד השכונה. כמו כן ידוע לכם כי תחילת התכנון, ההפקדה ואשרור התכניות פתוחה להגשת ההתאגדויות.

ב ב ר כ ה

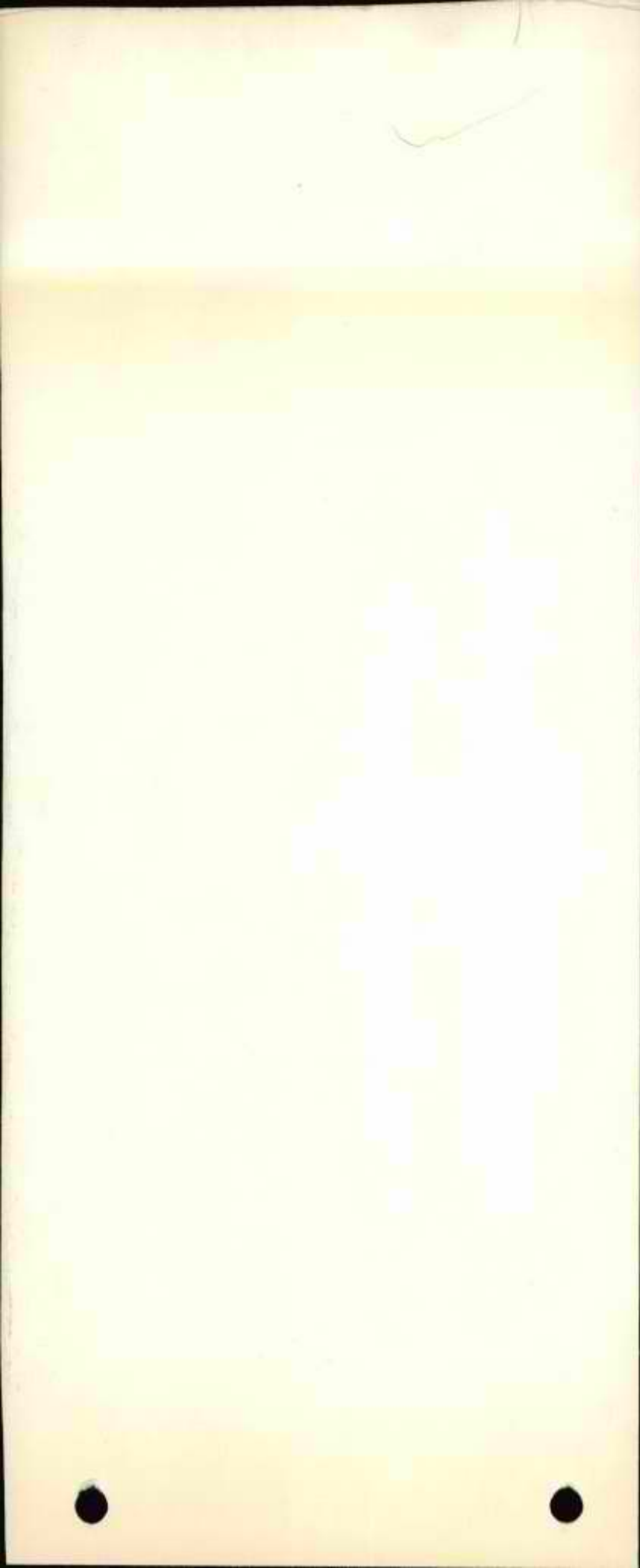
י"ז ט"ז
ריבה זמיר
ע/ר למנהל מחוז

העתק: מר ג. פת, מר השיכון והבידור
מר ט. אבני, מנכ"ל משרד הבידור והשיכון
מר ט. קולק, ראש העיר
מר ב. עוז, מנהל המחלקה לשיפור פני העיר
מר ר. עמית, מתאם הפעולות בשכונת רמות, עיריית ירושלים
מר א. שדה, אב-אל
מר י. ריבשטיין - מנהל חברת רסקו, ת"א
מר ט. שוכמן - מנהל חברת רסקו, ירושלים
מר א. תייר, מנהל המחלקה השכנית
גב' א. ברזקי, אדריכלית

13/17 17/13

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

שיקום הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים

עקרונות השיקום

מטרת שיקומו של הרובע היהודי היא החזרת הקהילה היהודית לרובע ההיסטורי בעיר העתיקה.

בניית הרובע היהודי ושיפוץ המבנים העתיקים נעשים תוך שמירת אופיו ההיסטורי וייחודו הארכיטקטוני תוך השתלבות במרקם הבניינים של העיר העתיקה.

בנוסף ליעודו כשכונת מגורים ממוקמים ברובע מוסדות ציבור ורוח כלל לאומיים וכן ישיבות ומכוני לימוד – וזאת בהתחשב במעמדו הלאומי, ההיסטורי והדתי בעם היהודי.

ברובע צפויים תיירים ומבקרים רבים מאוד וחשובת לב מיוחדת ניתנת ליצירת שרותי תיירות, מסחר וצירי הליכה להולכי רגל.

במגמה לאפשר בחנאים אלה חיי יום בלתי מופרעים לתושבי הרובע מופרדים אזורי המגורים ככל האפשר מאזורי התיירות ומערכת הסמטאות הפנימיות מהוכננת בצורה שלא תמסוך את התיירים העוברים דרך הרובע.

במטרה לשמור את אופיו ההיסטורי של הרובע ואת מסורת הבניה המיוחדת, נעשית פעולה שיפוץ של מבנים עתיקים נרחבת ביותר תוך התאמתם לדרישות החיים המודרניות, במיוחד משופצים ומסווגים מבנים היסטוריים, בתי כנסת וכדו'. פעולה זו דורשת אמצעים הנדסיים מורכבים ביותר וכן תכנון מיוחד התואם את הסגנון המקומי של העיר העתיקה.

כל קווי השרותים כולל כבלי הטלפון, צינורות מים וכדומה מוטמנים מתחת לריצוף הסמטאות או בתוך הקירות. את הרובע תסרת אנטנה טלוויזיה מרכזית ולצורך זה מונחת רשת כבלים שתקשר אותה לדירות.

בתחומי הרובע יוקמו כל מוסדות הציבור הדרושים לתושבי הרובע – 6 גני ילדים, 2 מעונות יום, מרפאה, מועדון נוער, ספרייה ציבורית, תחנה לטיפול באס ובילד ובתי כנסת, כמו כן יוקמו שני בתי ספר יסודיים, ממלכתי וממלכתי דתי.

הרובע יהיה סגור לתנועת רכב, הובלת אספקה, איסוף אשפה, שרותי רכב וכדומה, ייעשו באמצעות רכב שרותים מיוחד, המופעל בחשמל והמותאם לתנאי הרובע.

הגישה ברכב לרובע תהיה עד לחניון תת-קרקעי, ע"י הער ציון, שבו יחוננו כ- 350 מקומות חניה וכן תחנה אוטובוסים, מחסנים, מקלט גדול וכדומה. בחניון זה יהיה גם מקום הריכוז של רכב השרותים המיוחד. מעל לחניון תתוכנן ככר מוקפת חנויות ומעליהן דירות מגורים.

בחלקו המזרחי של הרובע הגובל ברחבת הכותל המערבי, יחוננו מוסדות הרבות ודת התואמים את אופי המקום ויחולבו בתכנון רחבת הכותל.

ברובע נערכות הפירות ארכיאולוגיות בכל שנה אפשרי ובעיקר באזורים המיועדים לבניה חדשה. הממצאים החשובים נשמרים במרתפים מתחת לבניינים שאלהן תהיה גישה מבחוץ לקהל הרחב. בין הממצאים החשובים ברובע יש להזכיר את "החדר החרוף", קטע מחומת העיר מתקופת חזקיהו, סרידים של רח' הקרדו הרומי, חלקים של בניסות "הניאה" מהמאה ה-6 ושכונת מגורים אמידה מתקופת בית שני (העיר העליונה).

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 3, 1863. It is a very important document, as it contains the President's message to Congress regarding the state of the Union and the progress of the war.

2. The second part of the document is a report from the Secretary of the War Department, dated January 10, 1863. It contains a detailed account of the military operations of the Army during the year 1862.

3. The third part of the document is a report from the Secretary of the Navy Department, dated January 15, 1863. It contains a detailed account of the naval operations of the Navy during the year 1862.

4. The fourth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated January 20, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

5. The fifth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Treasury, dated January 25, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

6. The sixth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Army, dated February 1, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

7. The seventh part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Navy, dated February 5, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

8. The eighth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated February 10, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

9. The ninth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Treasury, dated February 15, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

10. The tenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Army, dated February 20, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

11. The eleventh part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Navy, dated February 25, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

12. The twelfth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated March 1, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

13. The thirteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Treasury, dated March 5, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

14. The fourteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Army, dated March 10, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

15. The fifteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Navy, dated March 15, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

16. The sixteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Interior, dated March 20, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

17. The seventeenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Treasury, dated March 25, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

18. The eighteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Army, dated April 1, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

19. The nineteenth part of the document is a report from the Secretary of the Department of the Navy, dated April 5, 1863. It contains a detailed account of the operations of the Department during the year 1862.

נתונים ומספרים

הרובע נמצא בפינה הדרום- מזרחית של העיר העתיקה.

חטח הרובע ללא רחבת הכותל הוא כ-105 דונם מחוכם כ- 50 דונם מיועדים למגורים, כ-20 דונם למוסדות ציבור, 7 דונם למסחר והסאר לככרות, גנים ארכיאולוגיים וטחנים לתכנון בעתיד.

מספר הדירות הממוכנן ברובע הוא כ- 650 (כ- 2050 חדרים) שבהם תגור אוכלוסיה של כ- 2600 נפשות. בנוסף לכך יגורו במוסדות וביחידות עוד כ- 1400 חלמידים ומורים. מספר החנויות הממוכנן הוא כ- 200.

טחחי הרצפות מחלקים כדלהלן :- 75,000 מ"ר למגורים, 15,000 מ"ר למסחר ו- 55,000 מ"ר למוסדות ציבור.

ש. גרדי
אדריכל החברה

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך: י"ח אדר ב' תשל"ח
27 במרץ 1978

לכבוד

מר ש. פלג

מנכ"ל החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי

ת.ד. 14012

ירושלים

א.ב.א.

הנדון: ישיבת הכותל

קבלתי סכתבך בגדון מיום 14.3.78 ביום 20.3.78. לחלן העדותי:

סעיף 1: הערתך לא ברורה לי. בידמה לי שאת יש לברר עם משרד האוצר. אבי הבינותי כי אין הפרדה בין הישיבה והמגורים.

סעיף 2: לא ברורה הערתך.

סעיף 3: אבי מציע כי צורת ההתחשבות בין חברת הרובע ובין הגזברות תסוכס ישירות ביניכם ובין מר בן-זהררה.

רשמנו לעצמנו כי תקציבכם לשנה זו הוא בסכום של 4.0 מיליון ל"י. במידת הצורך בדוק יחד אפשרות הגדלת התקציב.

בכבוד רב,

זאב בוקא

מנהל אגף פרוגרמות

העתק: מר ש. אבני, המנהל הכללי

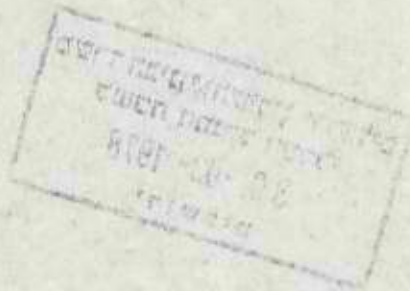
מר ד. בן-יהודה, חשב המשרד

גב. ב. אבלין, היו"מ

ש. שסנר, אגף התקציבים מ. האוצר

OFFICE OF THE
DIRECTOR OF THE
BUREAU OF REVENUE

RECEIVED: 11/11/41

TO: THE DIRECTOR OF THE
BUREAU OF REVENUE
FROM: THE DIRECTOR OF THE
BUREAU OF REVENUE

SUBJECT: [Illegible]

RE: [Illegible]

1. [Illegible]

2. [Illegible]

3. [Illegible]

4. [Illegible]

11/11/41
[Illegible]

5. [Illegible]

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, כ"ג באדר א' תשל"ח
במרץ 2
/6017

לכבוד
מר שלמה אבני
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
רחוב הלל 23
ירושלים

א.נ.,

הנדון: התחרות לתכנון בית-כנסת "החורבה" ברובע היהודי

לקראת הפגישה הקרובה של וועדת ההיגוי להקמתו מחדש של בית הכנסת
"החורבה" שתקיים במשרדנו לקראת סוף חודש מרץ, הנני מתכבד להמציא
לעיונך את ההצעה לפרוגרמה לתכנון "החורבה".

הפרוגרמה כוללת:-

- (1) הסבר כללי על כוונת ההתחרות ונתונים תכנוניים בסביבה.
- (2) סקירה על תולדות ביכנ"ס "החורבה" ההסטורי.
- (3) הנחיות ופרוגרמה למתכנן.

כמו כן, נא תשומת לבך לרשימה המלאה של החומר שימסר למתכנן המצורפת
בזה אף היא.

בכבוד רב,
ש. פלג
המנהל הכללי

הזכרות "החורבה"

הסבר כללי ונתונים תכנוניים

1. הסבר כללי

החברה לשיקום הרובע היהודי עוסקת בבנייתו מחדש של הרובע שנהרס ברובו במלחמת השחרור ובמקופת השלטון הירדני.
כ - 2/3 מעבודות השיקום הושלמו וכיום גרות ברובע כ - 400 משפחות מתוך כ - 630 המתוכננות.
הרובע היהודי תופס מקום בעל חשיבות מיוחדת בליבו ובתודעתו של העם היהודי מבחינה היסטורית, דתית ורגשית.
החורבה שמה במשך כמאה שנה מאז חידוש היישוב האשכנזי בארץ בתחילת המאה ה-19 כבית הכנסת המרכזי בארץ ובו נערכו תפילות חגיגיות וטקסים לאומיים שונים.
מטרת בניית בית כנסת חדש במקום ה"חורבה" שנהרסה היא לייצור מקום תפילה ופעילות חרבותית - דתית תוך הכלטת הקשר עם ביהכ"ס "החורבה" שיסמל את חידושו של היישוב היהודי בתוך העיר העתיקה.

2. נתונים תכנוניים

(המספרים בסוגריים מתייחסים לתכנית הטביבה בק.מ. 1:250).
השטח המיועד לבניית ביהכ"ס החדש נמצא במרכז הרובע היהודי וצמוד בצידו המערבי לשרידי בית כנסת "חורבה" ההיסטורי.
שרידים אלה נוקו וחוזקו ומספר אלמנטים ארכיטקטוניים שוחזרו על מנת להיות אתר הנצחה וזכרון לביהכ"ס שנהרס בקרבות המצור על הרובע היהודי במלחמת השחרור. במיוחד מופנית תשומת הלב לשחזור הקשת הדרומית המקנה את תחושת החלל וקנה המידה של האולם המרכזי של בית הכנסת.
מצפון ומדרום לאתר הבניה עוברים שני צירי התיירות (1) (2) הרוחביים הראשיים של הרובע המובילים מרחוב היהודים לכיוון מדרגות הירידה לרחבת הכותל המערבי. מצד מערב, מעבר לשרידי ה"חורבה", עובר רחוב היהודים, (3), המהווה עורק ראשי צפוני-דרומי ברובע והמקשר את מרכז השווקים עם החניון המתוכנן ע"י שער ציון. ליד רחוב זה נחשפו ממצאים ארכיאולוגיים של הקרדו, (4), שבתקופתו הביזנטית היה רחבו 22 מ' ומשני צידיו קולונדות. שרידים אלה ישומרו וישולבו בתכנון שלאורך רח' היהודים יהיו פתוחים לקהל הרחב. בצד צפון גובל השטח בבניינים ישיבת עץ-החיים ההיסטורית (5), שהיתה בחצר ה"חורבה" והנמצאת בתהליכי שיקום. כמו"כ נמצאים בצד זה בנייני מגורים חדשים ברובם. בין בניינים אלה נמצא קטע של חומת העיר מתקופת חזקיהו, (6). קטע חומה זה, המכוסה זמנית כיום, יפתח ויחשף מחדש ויהיה פתוח לקהל הרחב. בצדו המזרחי של שטח הבניה נמצא בנין מגורים, חדש ברובו, הכולל גם את "חצר הקראים", (7), הנמצאת מעל בית כנסת קראי תת קרקעי ששימש את העדה הקראית דורות רבים. ביהכ"ס ששוחזר נוסד לפי המסורת במאה ה-8. מעבר ל"חצר הקראים" נמצאים שרידי ביהכ"ס ע"ש ניסן בק, (8) שנהרס אף הוא במלחמת השחרור ושהיה שני בחשיבותו לביהכ"ס "החורבה". ליזו נמצא אזור הבזאר, (9) שבו מתלכדים שני צירי התיירות, (1), (2) דלעיל ושבזא שוקמו חללים לצורך מרכז מסחרי קטן בבית קפה.
מן הבזאר יורדות המדרגות הראשיות, (10) מהרובע היהודי לרחבת הכותל המערבי. בצד דרום גובל בית הכנסת המתוכנן בשטח הבניה של ישיבת הכותל (11), אחד הבניינים הגדולים ברובע, ובבית הכנסת "בית-אלי" ההיסטורי (12), שנוסד בשנות הארבעים של המאה ה - 18 ושימש את המקובלים.
צמוד לשרידי החורבה בצד דרום נמצא בית כנסת ע"ש הרמב"ן (13). זהו בית כנסת תת-קרקעי, כנראה הקדום ביותר ברובע, שנוסד ע"פ המסורת ע"י הרמב"ן במאה ה - 13. בית הכנסת שוחזר ונמצא בשימוש.
ליד בית כנסת הרמב"ן, קיים מסגד (14) הנמצא בבעלות המועצה המוסלמית. למסגד צריח הבולט בנוף הרובע היהודי.

התחברות "חורבה"

תולדות בית-כנסת "החורבה"

בשנת 1701 עלה ארצה ר' יהודה החסיד בראש כמה מאות משפחות אשכנזיות והתיישב בירושלים ב"חצר האשכנזית" או ב' יר שיכנז", כפי שנקראה אז כשכוונתו לבנות בית כנסת אשכנזי לעדתו. ימים מספר לאחר בואו חלה ונפטר.

בגלל מותו של ר' יהודה והפסקת התרומות שנועדו לרכישת החצר ובניית בית-הכנסת, שקעה הקהילה אשכנזית בחובות לנושים המוסלמים. בשנת 1721 פרצו פורעים מוסלמים זועמים אל בית הכנסת, העלוהו באש, והקהילה האשכנזית הקטנה שהתרכזה מסביבו נמלטה על נפשה ועזבה את ירושלים לערים אחרות.

מאז נקרא מקום זה "חורבת רבי יהודה החסיד" או בית כנסת החורבה".

בשנת 1824 השיגו האשכנזים פסק-דין המכיר בחצר "החורבה" כרכוש העדה ויהודים אשכנזים חזרו והחלו להתיישב בחצר מסביב לחורבות בית-הכנסת לאחר היעדרות של כמה שנה.

בשנת 1832 קיבל אחד מעסקני העדה, הרב שלמה זלמן צורף, רשיון מאת הפחה בקהיר לבנות בית-כנסת חדש במקום ומיד הוחל בבנייתו. בית-כנסת קטן זה, שנקרא "מנחם ציון" מוקם בצידה הצפוני של "החצר".

בשנת 1857 הושלם בית-כנסת קטן נוסף בצידה הדרומי של "החצר" ונקרא "שערי ציון".

עם גידולה ופיתוחה של העדה האשכנזית - "ראשי העדה (האשכנזית) בראותם כי יש תקוה להישוב הנוכחי וכי בזמן קצר כזה התקדם קידמה גדולה שאי אפשר לשער מראש, שמו אל ליבם כי ראוי ונכון לבנות... בית-הכנסת הגדול ונהדר" (לפי דברי ר' אברהם משה לונץ) במקום שהניחו חלק גדול מ"החצר" פנוי למטרה זו.

לבניית בית-הכנסת הגדול היה צורך ברשיון מאת השולט בקושטא, שהשלטון בארץ עבר בינתיים אליו, דבר שהיה קשה במיוחד מאחר ששמע היהודים האשכנזים לא הגיע לאוזניו וכן לכסף רב.

רשיון הבניה, בצורת פירמאן מלכותי, הושג בעזרתו של ציר ריזייה הגדולה בקושטא שביקר בשנת 1855 בירושלים והוזמן להשתתף בתפילת סוכות בבית הכנסת "שערי ציון" שנבנה אז.

סכום כסף גדול (שלושת אלפים וארבע מאות זהובים זהב) הוריש הגביר הנדיב מוהר"ר יחזקאל יאובן מבגדד שהבטיח לפני מותו הרומה זו לבניית בית-הכנסת.

מצויידיה בהסכמת השולטן ובסכום כסף להתחלת הבניה שכרו ראשי העדה את האדריכל אסאד אפנדי שנשלח ע"י השולטן באותו זמן לתקן מבנים שונים בירושלים והלז ערך חכנית לבית-כנסת גדול ומרשים, בעל כיפה גדולה במרכזו, ובשנת 1856 ניגשו להתחלת הבניה וחפירת היסודות.

הרשיון מאת השולטן עצמו הובא לארץ רק כשנתיים אחר-כך ע"י סיר משה מונטיפיורי שערך אז את אחד ממסעותיו לירושלים דרך קושטא, והבניה החלה במלוא הזריזות והמרץ.

על מנת לאפשר את המשך הבניה וההוצאות הגדולות שהיו כרוכות בה היה צורך במאמצים חוזרים ונשנים באיחוף תרומות ומשלוח שליחים, ביניהם גם הגאון ר"ש סלנט שיצא בשנת 1860 לערי אשכנז ואנגליה. גם סיר משה מונטיפיורי הוסיף תרומה גדולה לבניית בית-הכנסת. היה מקובל אז "למכור חלונות" לתורמים שונים ואכן היו חלונות בית הכנסת מלאים הקדשות וכתובות של התורמים.

המפקח על הבניה והאחראי על רישום ההוצאות וההכנסות היה ר' זאב וולפינזון ששכר את הפועלים והיה נוסע לחברון, בית-לחם וערים אחרות לשם השגת החומרים לבניה. בין הפועלים היו יהודים רבים שעסקו בעיקר במלאכות הבלתי-מקצועיות. בשנת 1862 הושלמה הכיפה.

בניית הכיפה נעשתה בעזרת "מבצע" מיוחד שבו השתתפו כל אשכנזי ירושלים איכלו לעזור במלאכה. המסורת אומרת שמבצע זה נערך על מנת להביא במהירות לידי עובדה מוגמרת את הכיפה שהיתה גבוהה מצריח המסגד הקרוב למקום.

עוד שנתיים נמשכו עבודות הפנים של בית-הכנסת ורק ביום כ"ה באלול תרכ"ד (1864) הושלמה סופית בניה בית-הכנסת והישוב היהודי כולו בירושלים חגג את חנוכת בית הכנסת הגדול ששמו נקרא "בית יעקב".

הוצאות הבניה כולה הגיעו למליון גרוש בערך, סכום גדול באותם הימים. מידותיו החיצוניות היו 19 מ' בחזית ו-22 מ' באורך. גובה קצה הכיפה היה 25 מ' מעל פני הקרקע.

האולם המרכזי שהיה מוקף 4 קשתות גדולות ובמרכזי הכיפה, היה 13,70 מ' ברוחב, 15,30 מ' באורך וגובהו עד תחתית הכיפה 15,5 מ'. גובה הכיפה מבפנים היה 24 מ'.

(ראה שחזור תכנית בית-הכנסת של אדרי' שיינברגר הרצ"ב).

ט י ו ט א

ה ת ח ר ו " ה ח ו ר ב ה "

הנחיות ופרוגרמה למתכננים

הנחיות תכנון

1. שטח המגרש הכללי הוא כ - 2,000 מ"ר, אף על הבנין לכסות רק חלק ממנו. שאר השטח ייועד לגינה מרכזית ולרחבת כניסה.
  2. הבנין המוצע יכול להיות בולט בנוף הרובע, על מנת להדגיש את חשיבותו המיוחדת, אך עליו להשתלב בבינוי הכללי ולשמור על קנה מידה התואם את הבניינים ברובע היהודי.
  3. יש ליצור שילוב בין בית הכנסת החדש ושרידי "החורבה" תוך הדגשת הקשר החמלי ביניהם. מוצע לבדוק אפשרות לשילוב השרידים כמעבר וכניסה אל הבנין החדש.
  4. תשומת הלב מופנית לאופי המיוחד של הבניה ברובע היהודי המתייחס ומשתלב בבניה המסורתית בעיר העתיקה. אופי זה מתבטא בעיקר בגודל וצורת הפתחים, קנה המידה של מסות הבניה, חתך מדורג וכדו', ושימוש בחיפוי אבן טבעית, כולל הגגות.
- עם זאת רשאי המתכנן להציע פתרונות החורגים מעקרונות אלה.

פ ר ו ג ר מ ה

1. בית כנסת

- א. בית כנסת לכ - 300 מקומות גברים
150 מקומות נשים (עזרת נשים).
  - ב. בית מדרש ומקום תפילה בימי חול - 75 מקומות (גברים בלבד)
  - ג. ספריה תלמודית 150 מ"ר.
  - ד. 3 חדרי שעורים 60 מ"ר כל אחד, סה"כ 180 מ"ר.
- ##### 2. מרכז הסטורי ורוחני
- א. 3 חדרי חוגים ללימודי היהדות 60 מ"ר כל אחד, סה"כ 180 מ"ר.
  - ב. אולם הרצאות ל - 200 מקומות.
  - ג. חי תצוגה על נושא תולדות בתי הכנסת ברובע היהודי - 100 מ"ר.

3. משרדים

- 3 משרדים 20 מ"ר כל אחד.
  - שרותים.
  - מקלט.
- סה"כ שטחי רצפות נטו בערך 1,245 מ"ר (ללא מקלט ושירותים).

התחרות לבניה מחדש של ביכנ"ס ר יהודה התסיד ("החורבה")

החומר שימסר למתכנן:-

1. הכי המתאר של הרובע בק"מ 1:1000 עם סימון שטח הבניה, שימושי הקרקע העיקריים וצירי התיירות הראשיים.
2. תכנית הסביבה בק"מ 1:250 עם סימון כל הנתונים העשויים להשפיע על התכנון:-
  - א. גבהי הבניינים הגובלים, הקיימים והמתוכננים.
  - ב. גבהי הסמטאות הסופיים.
  - ג. קווי שרותים הנדסיים.
  - ד. אתרים ארכיאולוגיים.
3. הסבר כללי על כוונת ההתחרות ונתונים תכנוניים בסביבה העשויים להשפיע על התכנון.
4. תולדות ביכ"ה החורבה
5. פוטטטיים של שחזור תכניות החורבה (ע"י אדרי שיינברגר)
6. תכניות שמור שרידי ביכנ"ס "החורבה" (ע"י צוות התכנון).
7. צילום אויר הסטורי של אזור החורבה.
8. צילום אויר מעודכן של אזור החורבה.
9. מפת מדידה בק"מ 1:200 של שאח ההתחרות.
10. הנחיות ופרוגרמה למתכננים.

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, כ"ג באדר א' תשל"ח
78 2 במרץ
722/6016

לכבוד
מר ש. אבני
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
רחוב הלל 23
ירושלים

א.ג.א.

הנדון: סכום דברים משיחה שהתקיימה ביום 5.2.78
בסיוע שנערך ברובע היהודי בעיר העתיקה

מאשר בתודה קבלת סכום הדברים שבנדון.

אבקש להעיר כמה הערות לנושאים כמפורט:-

לסעיף 2 - הכוונה היתה להשתתפות חד-פעמית, הקשורה בהיצע ינואר 1978 ולא באופן קבוע.

לסעיף 3 - אבקש לציין כי התקציב לבניית המדרשה למורשת היהדות, שתבנה ע"י החברה, יועבר אליה ישירות ממשרד הבינוי והינו מעל התקציב המאושר של החברה לשנת 78/79 וכן יהיה בשנים הבאות.

לסעיף 10 - ישיבת אש תורה - אבקש לציין כי הסכום לגבי המיקום בשטח שירכש מהארמנים, משחרר בזאת את המבנה שהוצע להם ברח' השלשלת פינת רח' הכותל, והחברה רשאית לגשת לשיפוץ המבנה והקצאתו בהתאם לצרכים והקריטריונים המקובלים.

נא הוראותיך לתיקון הסכום בהתאם.

בכבוד רב,
ש. פלג
המנהל הכללי

אין
התקיימה

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

סיכום דברים משיחה שהתקיימה ביום 5.2.78 בסיור שנערך ברובע היהודי
בעיר העתיקה בנוכחות מנכ"ל החברה, אנשי החברה ומנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

1. ביכנ"ס ה"חורבה" - רשימת האדריכלים אשר הוזמנו להשתתף בתחרות תבדק לצורך סיכום סופי.

2. הגב' כ. אבלין תשתתף בוועדת האכלוס לרובע היהודי בעיר העתיקה.

3. מר שלום גרדי יגיש לראש וועדת התחרויות המרכזית שאלה מהותית האם יו"ר ועדת ההיגוי יכול להיות חבר בחבר השופטים לתחרות.

4. חבר השופטים יקבע ע"י היזמים הבאים:-

עיריית ירושלים

החברה לשיקום ופתוח הרובע היהודי

משרד הבינוי והשיכון

5. המדרשה למורשת היהדות - לא יכללו הפרטים הבאים בעלות:

1. ציוד וריהוט.

2. מזוג אויר.

לנושא מיזוג האויר - הכנה למזוג אויר תעשה אם המזוג כולל גם חימום. ההשקעה שתנתן תהיה אקווילנטית לחימום בלבד.

15 מליון ל" לבניית המדרשה יועברו למשרד הבינוי והשיכון, התקציב הנ"ל הינו תוספת מעל התקציב השנתי של המשרד.

6. ישיבת הכותל - החוזה לבנייה נחתם ישירות בין האוצר לישיבת הכותל. פרוגרמתית בודק את העניין מר ז. ברקאי. החוזה ישאר בין ישיבת הכותל לבין הקבלן. הגורם הטכני הבודק הינו מר גיל, כל דבר שיעשה יהיה בתאום עם החברה. דיון לסגירת הנושא יתקיים בין מר ברקאי, שטנר, גיל, ישיבת הכותל והחברה לשיקום ופיתוח הרובע.

7. בית הדין הרבני - הנ"ל נבנה ע"י האגף למוסדות ציבור (מע"צ לשעבר). התקציב לבנייה הוא של משרד הדתות. בניית הבניין תונחה פרוגרמטית עם החברה לפיתוח ושיקום הרובע היהודי.

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי

- 2 -

8. גן תיאטרון ברונפמן - ישנו צורך ב-5 מליון ₪ כדי להסדיר את הנושא הארכאולוגי בשטח. התקציב ישנו לשנת התקציב 1978, האוצר אינו מאשר את הסכום כמענק לחברה. סוכם - התקציב יהיה השקעה של משרד הבינוי והשיכון בחברה, דהיינו, יועבר לרשות משרד הבינוי והשיכון.
9. רחבת הכותל - תקויים פגישה בהשתתפות ראש העיריה, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה, משרד הדתות ומשרד הפנים. הפגישה תזומן ע"י החברה.
10. ישיבת אש התורה - המיקום אשר נקבע הינו השטח הארמני. השטח, המלצות לקנייתו והפרוגרמה יבדקו ע"י החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי (כולל הסביבה הקרובה). כאשר יוחלט על הקמת הישיבה - תחתם התחייבות על פיה תפנה הישיבה את הדירות אשר היא משוכנת בהן כיום.

רשם: ח. יודלביץ.

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, כי באדר אל תשלי"ח
27 בפברואר 78
242,722/5963

לכבוד
מר ד. בן-יהודה
חשב משרד הבינוי והשיכון
ירושלים

א.נ.,

הנדון: חיבור מערכת השירותים בין רח' הגיא
למנהרת השירותים ברחבת הכותל

עפ"י סיכום הדברים מיום 9.7.76 בנדון, הריני להודיעך בזה כי
החברה סיימה את בצוע העבודות הנ"ל.

החשבון הסופי לבצוע העבודה מסתכם בסך 9,845,301 ₪. ע"ח הסכום
הנ"ל, קבלה החברה עד 31.3.77 סך 5 מיליון ₪, נותר לקבל סך 4,845,300 ₪
(רצ"ב העתק מכתב למר י. עוזיאלי גזבר העיר ירושלים).

לפי אישור תקציבי מס' 70/8 מיום 30.11.77 של אגף התקציבים, אושר
לנו תקציב נוסף בסך 4.5 מיליון ₪ לכיסוי ההוצאה הנ"ל.

מאחר והעבודה הושלמה והתשלומים למבצעי העבודה שולמו מתקציבה השוטף
של החברה לשנת 77/78, אבקשך להעביר לחברה את יתרת הסכום המגיעה לפי
החשבון הסופי.

בכבוד רב,

ש. פלג
המנהל הכללי

העתקים:-

מר ש. אבני, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר ש. שטנר, אגף התקציבים משרד האוצר
מר ל. רוזנברג, חשב החברה - כאן

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, י"ט באדר א' תשל"ח
26 בפברואר 78
746,242/5938

לכבוד
מר י. עוזיאל
גזבר העיר ירושלים
רחוב הנביאים 67
ירושלים

א.נ.,

**הנדון: חיבור מערכת השירותים בין רח' הגיא
למנהרת השירותים ברחבת הכותל**

עפ"י סיכום הדברים מיום 9.7.76, הרינו מפרטים בזה את החשבון
הסופי עבור העבודות הנ"ל שבוצעו ע"י החברה:-

1. הריסה וחיזוקים של מבנה הגלריה שטראוס וברח' הגיא ₪ 1,977,092
  2. כרית המנהרה מרחבת הכותל (הקצה הצפוני של מנהרת
השירותים המרכזית) דרך רח' הגיא עד החלדיה כולל
עבודות ניקוז, ביוב ומים ₪ 4,319,156
  3. שאיבת הביוב והנקוז מרח' הגיא לעבר רחבת הכותל, משך
תקופת הבצוע כולל הנחת צנרת זמנית למטרה זו ₪ 1,985,822
  4. סדור ניקוז, ביוב ומים בקטע של רח' השלשלת מרח' הכותל
ועד הירידה לרח' הגיא ₪ 269,438
  5. תכנון, פקוח ומנהלה ₪ 1,293,793
- בסה"כ
₪ 9,845,301
₪ 5,000,000
₪ 4,845,300
- התקבל דרך משרד הבינוי והשיכון עד 31.3.77
נותר לקבל סך של

אבקש לאשר את החשבון הנ"ל ולהעבירו לגזברות משרד הבינוי והשיכון
לתשלום.

בכבוד רב,
ש. פלג
המנהל הכללי

העתקים:- מר ט. קולק, ראש העיר ירושלים
מר ש. אבני, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר ד. בן-יהודה, חשב משרד הבינוי והשיכון
מר ש. שטנר, אגף התקציבים משרד האוצר
מר ל. רוזנברג, חשב החברה - כאן

החברה לשיוקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, י"ב 19
אדר א' פברואר 1978
חשל"ח

/5923

לכבוד
מר ש. אבני
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
בנין רסקו
ירושלים

א.נ.,

הנדון : התחרות "החורבה"

בהמשך למכתבי האחרון אליך, הנני מצרף בזה צילום מכתב וועדת ההתחרויות המרכזית המאשר כי אין סתירה בין חברות בוועדה ההיגוי וחברות בוועדת השיפוט.

בכבודי חב,
ש. גרדי
אדריכל החברה

העתק :
מר ש. פלג - מנכ"ל החברה

SECRET, SECURITY INFORMATION
CLASSIFICATION

SECRET
SECURITY INFORMATION
CLASSIFICATION

SECRET

SECRET - SECURITY INFORMATION

SECRET - SECURITY INFORMATION
CLASSIFICATION

SECRET

SECRET
SECURITY INFORMATION

SECRET
SECURITY INFORMATION

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל
ועדת ההתחרויות המרכזית

חל"א ביב, רחוב דיזנגוף 200 • ת.ד. 3082 • מלפון 220122

חל-א ביב, ב' אדר א'

תשל"ח 5.2.78

תשל"ח/ח 31

לכבוד

ארכ' שלום גרדי

חברה לשיקום הרובע היהודי

ת.ד. 14012

ירושלים

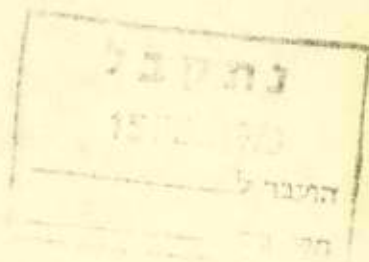
א. נ. ,

הגדרון: שיפוט בהתחרויות.

בהתאם לבקשתך הננו להביא לידיעתך שלפי
"התקנות להתחרויות 1970" אין כל סיבה מחבר
ועדת ההיגוי לא להכניס כשופטים בהתחרות
לתיכונן הנושא, ז.א. חבר ועדת ההיגוי זכאי
להתמנות כשופט בהתחרות שהוכרזה לתיכונן
הנושא.

בכבוד רב,

ב. נב, מהנדס
מזכיר הועדה

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

13-10
א.ג.א.

ירושלים, ג' אדר תשל"ח

10 פברואר 1978

/5878

לכבוד

מר ש. אבני

מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון

בנין רסקו

ירושלים

א.ג.א.

הנדון : תכנון ה"חורבה" ברובע היהודי

בהתאם לבקשתך בביקורת האחרון ברובע, הנני מעביר לך את סיוטת הפרוגרמה להתחרות לתכנון ביכנ"ס ה"חורבה" החדש.

כפי שתראה מורכב החומר המילולי שיצורף לתיק המחננן כדלהלן :-

הסבר כללי ונתונים חכנוניים.

חולדות ביכנ"ס ה"חורבה".

הנחיות חכנוניות ופרוגרמה.

הנני מפנה את חשומת לבך לרשימה המלאה של החומר שימסר למחננן והמצורפת בזה.

כמו"כ הנני מצרף הזכיר קצר של עקרונות התכנון ברובע שהתכוונו למוסרו לך בזמן הביקור.

אישור וועדה ההתחרויות לאי - טחירה בין חברות בוועדה ההיגוי וחברות בוועדת השופטים יומצאי לך על-ידי בקרוב.

בכבוד רב,

ש. גרדי

אדריכל החברה

העתק : מר ש. פלג - מנכ"ל החברה

רצ"ב...

RECEIVED
JAN 10 1964

TO: DIRECTOR
FROM: SAC, NEW YORK
SUBJECT: [illegible]
RE: [illegible]

1-10-64

RE: [illegible]

On 1-10-64, [illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

[illegible] advised that [illegible] had been [illegible] by [illegible] on 1-9-64.

1-10-64

[illegible]
[illegible]

[illegible]

1-10-64

התחרות לבניה מחדש על ביבניס ר' יהודה החסיד ("החורבה")

החומר שייסר למתכנן :

1. תכ' המתאר של הרובע בק"מ 1000 : 1 עם סימון שטח הבניה, שימושי הקרקע העיקריים וצירי התיירות הראשיים.
2. תכנית הסביבה בק"מ 250 : 1 עם סימון כל הנתונים העשויים להשפיע על התכנון :
  - א. גבהי הבניינים הגובלים, הקיימים והמתוכננים.
  - ב. גבהי הסמטאות הסופיים.
  - ג. קווי שרותים הנדסיים.
  - ד. אתרים ארכיאולוגיים.
3. הסבר כללי על כוונת ההתחרות ונתונים תכנוניים בסביבה העשויים להשפיע על התכנון.
4. תולדות ביכ"נ החורבה.
5. פוטסטטים של שחזור תכניות החורבה (ע"י אדר' שיינברגר).
6. תכניות שימור שרידי ביכנ"ס "החורבה". (ע"י צוות התכנון).
7. צילום אוויר הסטורי של אזור החורבה.
8. צילום אוויר מעודכן של אזור החורבה.
9. מפת מדידה בק"מ 200 : 1 של שטח ההתחרות.
10. הנחיות ופרוגרמה למתכננים.

התחרות "החורבה"

הסבר כללי ונחונים תכנוניים

1. הסבר כללי

החברה לשיקום הרובע היהודי עוסקת בפנייתו מחדש של הרובע שנהרס ברובו במלחמת השחרור ובחקופת השלטון הירדני.
כ- 2/3 מעבודות השיקום הושלמו וכיום גרות ברובע כ- 400 משפחות מהוך ב- 630 המתוכננות.
הרובע היהודי הופס מקום בעל חשיבות מיוחדת בליבו ובחודעתו של העם היהודי מבחינה היסטורית, דתית ורגשית.
החורבה שמשה במשך כמאה שנה מאז חידוש היישוב האשכנזי בארץ בתחילת המאה ה-19 כבית הכנסת המרכזי בארץ ובו נערכו חפילות חגיגיות וטקסים לאומיים שונים.
מטרת בניית בית כנסת חדש במקום ה"חורבה" שנהרסה היא לייצור מקום תפילה ופעילות תרבותית - דתית תוך הבלטת הקשר עם ביהכנ"ס ה"חורבה" שיסמל את חידושו של היישוב היהודי בתוך העיר העתיקה.

2. נחונים תכנוניים

(המספרים בסוגריים מתייחסים לתכנית הסביבה בק.מ. 1:250)
הטח המיועד לבניית ביהכנ"ס החדש נמצא במרכז הרובע היהודי וצמוד בצידו המערבי לטרידי בית כנסת ה"חורבה" ההיסטורי.
טרידים אלה נוקו וחוזקו ומספר אלמנטים ארכיטקטוניים שוחזרו על מנת להיות אתר הנצחה וזכרון לביהכ"ס שנהרס בקרבות המצור לעל הרובע היהודי במלחמת השחרור. במיוחד מופנית תשומת הלב לשחזור הקשת הדרומית המקנה את תחושת החלל וקוה המידה של האולם המרכזי של בית הכנסת.
מצפון ומדרום לאתר הבניה עוברים שני צירי החירות (1), (2), הרחוביים הראשיים של הרובע המובילים מרחוב היהודים לכיוון מדרגות הירידה לרחבת הכותל המערבי.
בצד מערב, מעבר לטרידי ה"חורבה", עובר רחוב היהודים, (3), המהווה עורק ראשי צפוני - דרומי ברובע והמקשר את מרכז הסווקים עם החניון המתוכנן ע"י שער ציון. ליד רחוב זה נחשפו ממצאים ארכיאולוגיים של הקרדו, (4), שבחקופתו הביזנטית היה רחבו 22 מ' ומסני צידיו קולונדות. טרידים אלה יסומרו ויסולבו בתכנון שלאורך רח' היהודים יהיו פתוחים לקהל הרחב.
בצד צפון גובל הטח בבנינים ישיבת עץ- החיים ההיסטורית (5), שהייתה בחצר ה"חורבה" והנמצאת בתהליכי שיקום. כמו"כ נמצאים בצד זה בנייני מגורים חדשים ברובם. בין בנינים אלה נמצא קטע של חומת העיר מחקופת חזקיהו, (6). קטע חומה זה, המכוסה זמנית כיום, יפתח ויחשף מחדש ויהיה פתוח לקהל הרחב.
בצדו המזרחי של טח הבניה נמצא בניין מגורים, חדש ברובו, הכולל גם את "חצר הקראים", (7), הנמצאת מעל בית כנסת קראי תח קרקעי שסימס את העדה הקראית דורות רבים. ביהכ"ס ששוחזר נוסד לפי המסורת במאה ה-8.
מעבר ל"חצר הקראים" נמצאים טרידי ביהכ"ס ע"ס ניסן בק, (8), שנהרס אף הוא במלחמת השחרור ושהיה שני בחשיבותו לביהכ"ס ה"חורבה". לידו נמצא אזור הבזאר, (9), סבו מתלכדים שני צירי החירות, (1), (2), דלעיל וסבו סוקמו חללים לצורך מרכז מסחרי קטן ובית - קפה.
מן הבזאר יורדות המדרגות הראשיות, (10), מהרובע היהודי לרחבת הכותל המערבי. בצד דרום גובל בית הכנסת המתוכנן בטח הבניה של ישיבת הכותל, (11) - אחד הבנינים הגדולים ברובע, ובבית הכנסת "בית-אל" ההיסטורי, (12), שנוסד בשנות הארבעים של המאה ה-18 וסימס את המקובלים.
צמוד לטרידי ה"חורבה" בצד דרום נמצא בית כנסת ע"ס הרמב"ן (13). זהו בית כנסת תח קרקעי, כנראה הקדום ביותר ברובע, שנוסד ע"פ המסורת ע"י הרמב"ן במאה ה-13. בית הכנסת שוחזר ונמצא בסימוס.
ליד בית כנסת הרמב"ן, קיים מסגד (14) הנמצא בבעלות המועצה המוסלמית. למסגד צריח הבולט בנוף הרובע היהודי.

התחרות "החורבה"

תולדות בית-כנסת "החורבה"

בשנת 1701 עלה ארצה ר' יהודה החסיד בראש כמה מאות משפחות אשכנזיות והתיישב בירושלים. עם בואו רכש את "הצר הקודש", כפי שנקראה אז, לצורך בניית בית-כנסת אשכנזי לעדתו. ימים מספר לאחר בואו חלה ונפטר.

בגלל מותו של ר' יהודה והפסקת התרומות שנועדו לרכישת החרצר ובניית בית-הכנסת, שקעה הקהילה האשכנזית בחובות לנושים המוסלמים. בשנת 1721 פרצו פורעים מוסלמים זועמים אל בית הכנסת, העלוהו באש, והקהילה האשכנזית הקטנה שהתרכזה מסביבו נמלטה על נפשה ועזבה את ירושלים לערים אחרות.

מאז נקרא מקום זה "חורבת רבי יהודה החסיד" או "בית כנסת החורבה".

בשנת 1824 השיגו האשכנזים פסק-דין המכיר בחצר "החורבה" כרכוש העדה ויהודים אשכנזים חזרו והחלו להתיישב בחצר מסביב לחורבות בית-הכנסת לאחר העדרות של כמאה שנה.

בשנת 1832 קיבל אחד מעסקני העדה, הרב שלמה זלמן צורף, רשיון מאת הפחה בקהיר לבנות בית-כנסת חדש במקום ומיד הוחל בבנייתו. בית-כנסת קטן זה, שנקרא "מנחת ציון" מוקם בצידה הצפוני של "החרצר".

בשנת 1857 הושלם בית-כנסת קטן נוסף בצידה הדרומי של "החרצר" ונקרא "שערי ציון".

עם גידולה ופיתוחה של העדה האשכנזית-"ראשי העדה (האשכנזית) בראותם כי יש תקוה להישוב הנוכחי וכי בזמן קצר כזה התקדם קידמה גדולה שאי אפשר לשער מראש... שמו אל ליבם כי ראוי ונכון לבנות... בית-הכנסת גדול ונהדר" (לפי דברי ר' אברהם משה לונץ) במקום שהניחו חלק גדול מ"החרצר" פנו למטרה זו.

לבניית בית-הכנסת הגדול היה צורך ברשיון מאת השולט בקושטא, שהשלטון בארץ עבר בינתיים אליו, דבר שהיה קשה במיוחד מאחר ששמע היהודים האשכנזים לא הגיע לאזניו, וכן לבסוף רב.

רשיון הבניה, בצורת פידמאן מלכותי, הושג בעזרתו של ציר בריטניה הגדולה בקושטא שביקר בשנת 1855 בירושלים והוזמן להשתתף בתפילת טובות בבית-הכנסת "שערי ציון" שנבנה אז.

טכום כסף גדול (שלושת אלפים וארבע מאות זהובים זהב) הוריש הגביר הנדיב מוהר"ר יחזקאל ראובן מבגדד שהבטיח לפני מותו תרומה זו לבניית בית-הכנסת.

מצויידים בהטכמת השולטן ובטכום כסף להתחלת הבניה שכרו ראשי העדה את האדריכל אסאד אפנדי שנשלח ע"י השולטן באותו זמן לתקן מבנים שונים בירושלים והלז ערך תכנית לבית-כנסת גדול ומרשים, בעל כיפה גדולה במרכזו, ובשנת 1856 נגשו להתחלת הבניה וחפירת היסודות.

הרשיון מאת השולטן עצמו הובא לארץ רק כשנתיים אחר-כך ע"י סיר משה מונטיפיורי שערך אז את אחד ממסעותיו לירושלים דרך קושטא, והבניה החלה במלוא הזריזות והמרץ.

על מנת לאפשר את המשך הבניה וההוצאות הגדולות שהיו כרוכות בה היה צורך במאמצים חוזרים ונשנים באיסוף תרומות ומשלוח שליחים, ביניהם גם הגאון ר"ש סלנט שיצא בשנת 1880 לערי אשכנז ואנגליה. גם סיר משה מונטיפיורי הוסיף תרומה גדולה לבניה. בית-הכנסת. היה מקובל אז "למכור חלונות" לתורמים שונים ואכן היו חלונות בית-הכנסת מלאים הקדשות וכתובות של התורמים.

המפקח על הבניה והאחראי על רישום ההוצאות וההכנסות היה ר' זאב וולפינזון ששכר את הפועלים והיה נוסע לחברון, בית-לחם וערים אחרות לשם השגת החומרים לבניה. בין הפועלים היו יהודים רבים שעסקו בעיקר במלאכות הבלתי-מקצועיות. בשנת 1862 הושלמה הכיפה.

בנית הכיפה נעשתה בעזרת "מבצע" מיוחד שבו השתתפו כל אשכנזי ירושלים שיכלו לעזור במלאכה. המסורת אומרת שמבצע זה נערך על מנת להביא במהירות לידי עובדה מוגמרת את הכיפה שהיתה גבוהה מצריח המסגד הקרוב לסקוס. ו .

עוד שנתיים נמשכו עבודות הפנים של בית-הכנסת ורק ביום כ"ה באלול תרכ"ד (1864) הושלמה סופית בניה בית-הכנסת והישוב היהודי כולו בירושלים חגג את חנוכת בית-הכנסת הגדול ששמו נקרא "בית יעקב".

הוצאות הבניה כולה הגיעו למליון גרוש בערך, סכום גדול באותם הימים. מידותיו החיצוניות היו 19 מ' בחזית ו- 22 מ' באורך. גובה קצה הכיפה היה 25 מ' מעל פני הקרקע.

האולם המרכזי, שהיה מוקף 4 קשתות גדולות ובמרכזו הכיפה, היה 13,70 מ' ברוחב, 15,30 מ' באורך וגובהו עד תחתית הכיפה 15,5 מ'. גובה הכיפה מבפנים היה 24 מ'.

(ראה שחזור תכנית בית-הכנסת של אדר' שינברגר הרצ"ב).

ט י ו א

ה ת ח ר ו ת " ה ח ו ר ב ה "

הנחיות ופרוגרמה למזככנים

הנחיות תכנון

1. שטח המגרש הכללי הוא כ- 2,000 מ"ר, אך על הבנין לכסות רק חלק ממנו. שאר השטח ייועד לגינה מרכזית ולרחבת כניסה.
  2. הבנין המוצע יכול להיות בולט בנוף הרובע, על מנת להדגיש את חשיבותו המיוחדת, אך עליו להשתלב בבנייני המכללי ולשמור על קנה מידה התואם את הבניינים ברובע היהודי.
  3. יש ליצור שילוב בין בית הכנסת החדש ושרידי "החורבה" תוך הדגשת הקשר הסמלי ביניהם. מוצע לבדוק אפשרות לשילוב השרידים כמעבר וכניסה אל הבנין החדש.
  4. תשומת הלב מופנית לאופי המיוחד של הבניה ברובע היהודי המתייחס ומשתלב בבניה המסורתית בעיר העתיקה. אופי זה מתבטא בעיקר בגודל וצורת הפתחים, קנה המידה של מסות הבניה, חתך מדורג וכדו', ושימוש בחיפוי אבן טבעית, כולל הגנות.
- עם זאת ראוי המתכנן להציע פתרונות החורגים מעקרונות אלה.

פרו ג ר מ ה

1. בית כנסת

- א. בית כנסת לכ - 300 מקומות גברים
150 מקומות נשים (עזרת נשים).
- ב. בית מדרש ומקום תפילה בימי חול - 75 מקומות (גברים בלבד).
- ג. ספריה תלמודית 150 מ"ר
- ד. 3 חדרי שיעורים 60 מ"ר כל אחד, סה"כ 180 מ"ר.

2. מרכז הסטורי ורוחני

- א. 3 חדרי חוגים ללימודי היהדות 60 מ"ר כל אחד, סה"כ 180 מ"ר.
- ב. אולם הרצאות ל- 200 מקומות.
- ג. ח' תצוגה על נושא תולדות בתי הכנסת ברובע היהודי - 100 מ"ר.

3. משרדים

- 3 משרדים 20 מ"ר כל אחד.

שרותים

מקלט

סה"כ שטחי רציפות נסו בערך 1,245 מ"ר (ללא מקלט ושרותים)

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנכ"ל

ירושלים, ו' באדר תשל"ח
13 פברואר 1978

אל: הגב' ציפורה בירן.

הנדון: חוזה בין משרדנו לישיבת הכותל.

סימוכין: מכתב מ-29.1.78

לוטה העתק מהנחיותו של המנכ"ל למר ברקאי.

אני מקווה שמכתב זה עונה על שאלותייך.

בברכה,

חיים יודלבוץ
עוזר המנכ"ל

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך: ט' בשבט תשל"ח
17 בינואר 1978

אל: עו"ד צ. בירן, ע/ר ליועצת המשפטית

הנדון: חוזה בין משרד הבינוי ו"ישיבת הכותל"

תודה על הצעת החוזה ששלחת אלי ובתקבל ביום 16.1.78.

קיימת בעיה אחת שיש לדעתה לברר עם המבכ"ל לפני סיום טיוטת החוזה, והיא מקום "החברה לפיתוח הרובע היהודי". לדעתי, רצוי לשתף את החברה כבר בחוזה, לפחות במקום המלה "מחוז משרד הבינוי".

אני ער לכך כי למעשה, לא סותר החוזה אפשרות הפעלת החברה ואי הפעלת המחוז, אך כאמור לדעתי יש טעם לציין במפורש את החברה.

אני מציע כי נקודה זו, תובא להחלטת המבכ"ל.

בכבוד רב,
זאב ברקאי
מנהל אגף פרוגרמות

העתקים: ש. אבני, המנהל הכללי
ד. בן-יהודה, חשב המשרד

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון

היועץ המשפטי

ירושלים

תאריך: 29.1.78

7/2/2 : 1900

אל: המנהל הכללי

הנדון: חוזה בין משרדנו לבין ישיבת הכותל

רצ"ב סיוטת החוזה שבנדון.

...

מנהל אגף הפרוגרמות וחשב המשרד הציעו לשחף את החברה לפיתוח הרובע היהודי בעיסקה.

אודה על הנחיותך או לחילופין על דיון בנושא.

ב ב ר כ ה,

30/1/78

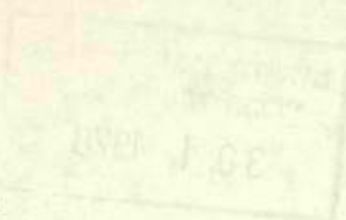
צפורה בירן, עו"ד

ע/ר ליועצת המשפטית

העחק: מר ז' ברקאי, מנהל אגף הפרוגרמות

מר ש' שטנר, אגף החקציבים, משרד האוצר

DATE: 1971.1.25

TO: Mr. J. E. ...

FROM: Mr. J. E. ...

...

...

...

...

...

...

...

...

ח ו ז ה

שנתון ונחתם ביום _____ חודש _____ שנה _____

ב י ז

ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל, המיוצגת על ידי מורשי החתימה כדין
(להלן - משרד הבינוי והשיכון)

מצד אחד

ל ב י ז

"ישיבת הכותל" שפ"י מרכז ישיבות בני-עקיבא, אגודה הרשומה כחוק
(להלן - הישיבה)

מצד שני

והאיל והישיבה הינה בעלת זכות החזקה בשטח הקרקע לפי חמפה המצ"ב;

והאיל והתורמים הקנדיים התחייבו להרום כ- 650,000 דולר לבניית בתי מגורים
לישיבת הכותל (להלן - אגף ד' ו-ה');

והאיל והישיבה התחייבה להקים בתי מגורים, אגף ד' ו-ה' לבני הישיבה;

והאיל והממשלה מעוניינת לסייע לישיבה בהקמת בתי המגורים;

לפיכך, הוחלט ונחתם בין האדריכל כדלקמן:

1. בחוזה זה:

"מקרקעין" - הקרקע הידועה כחלקה/חלקות - _____ אשר בגוש _____ לפי חמפה
המצ"ב בה סומנו גבולות ביצוע העבודות כמחזור במסמך א' לחוזה.

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבינוי והשיכון או מי שימונה על ידו לצורך
החוזה או כל חלק ממנו.

"המסמך" - אדם המתמנה בכתב ע"י משרד הבינוי והשיכון למקח על ביצוע המבנה או
כל חלק ממנו.

"נציג הממשלה" - מי שימונה על ידי המנהל במסמכים ובתפקידים שהוקנו לו על ידי
המנהל בין בחוזה זה ובין בכל דרך אחרת.

"העבודות" - עבודות התכנון, הפיתוח, החלטה, הבנייה, שיטות התצר וטאר המסימות שעל הישיבה לבצע לפי הוראות חוזה זה בין בעצמה ובין על ידי מבצעי העבודות מטעמה כפי שיפורט בנספח ב' וכל נספח שיצורף לחוזה מעת לעת.

"מבצעי העבודות מטעם הישיבה" - קבלן, קבלן סגנה ו/או כל מי שהישיבה העסיק לצורך ביצוע העבודות או חלק מהן.

"המבנה" - לרבות כל מבנה ארעי או עבודה ארעית.

"הפיתוח" - עבודות הפיתוח שיש לבצע במקרקעין, עליהם או שתחתם בהתאם להוראות חוזה זה ו/או לפי דרישת הרשויות המוסמכות ו/או כמפורט בתכנית בניין ערים מפורטת לרבות פיתוח חצר וכן חיבור כל השירותים לקוים העירוניים העוברים בטביבת המקרקעין.

"הפיתוח התצר" - יסוד המטה, גדרות, שבילים, דרכים, שבילי גישה, קירות תומכים, גיזון, שחילה, צנרת לגיזון, ביוב ביהי, גקוי המקרקעין וטילוק כלי העבודה, טולת, סטאירים וחפצים אחרים בהתאם לדרישות הרשויות המוסמכות ו/או דרישת נציג המשרד.

החוזהו לרבות כל המסמכים הסנויים להלן או חלק מהם לפי העניין.

1. תנאים מיוחדים
2. תאור סכני לתכנון וביצוע מבנים ועבודות פיתוח.
3. טופס הצעת מחיר מאושר ע"י משרד הבינוי והשיכון.
4. תכניות הקצאה של אזור הבנייה על רקע התמח המחבית.
5. סדרת תכניות מוטלמות לביצוע עבודות התשתית, מבנים או פיתוח חצר או התחייבות להגיש תכניות לעני החחלת העבודה.
6. "הנחיות לעבודות הכנון" - בהוצאת משרד הבינוי והשיכון מעודכן לתאריך התימת החוזה.
7. "מפרט כללי לעבודות בנין" בהוצאת הועדה הבינמשרדית המיוחדת (משרד הבטחון, מע"צ ומטה"ש) לטטנורסיזציה של מסמכי החוזה ומיכונס, המעודכן לתאריך התימת החוזה.
8. מפרט מיוחד מעודכן לתאריך התימת חוזה.
9. מפרט לכבישים בהוצאת משרד הבינוי והשיכון מעודכן לתאריך התימת החוזה.
10. לוח זמנים לביצוע העבודות וכן כל מסמך אחד שהוסכם עליו שיהווה חלק בלתי נפרד מהחוזה.
11. א מפרט סכני ודרישות איכות למוברי בגיה בהוצאת משרד הבינוי והשיכון מעודכן לתאריך התימת החוזה.

"תכניות" - התכניות המאושרות על ידי משרד הבינוי והשיכון והמחוזות חלק בלתי נפרד מהחזקה, לרבות כל שינוי שיאושר בכתב על ידי המנהל או על ידי נציג המשרד לענין חוזה זה, וכן כל תכנית אחרת או תכניות אחרות המאושרות בכתב על ידי המנהל או המפקח לענין חוזה זה, מזמן לזמן.

2. המבוא לחוזה זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

3. מוסכם ומוצהר בזאת, כי אם אין המקרקעין בבעלות הישיבה או אם אין הם מוחזרים בהכירה לדורות לישיבה, היא לא תרכוש מבח חוזה זה וכל הנובע ממנו כל זכות בהם.

4. הישיבה מתחייבת לבצע את העבודות לפי חוזה זה, בהתאם למיטב הנוהג המקצועי, לשביעות רצונו של המנהל ולמלא לצורך זה אחרי כל הוראותיו של המנהל בין שהן מפורשות בחוזה זה ובין שאינן מפורשות בו וניהגו לישיבה במהלך ביצוע העבודות לפי חוזה זה.

5. הישיבה מתחייבת לתכנן את מערכות החשמל במקרקעין לתאם את התכנון עם מתכנני השכונה, הישיבה מתחייבת לתאם את תכנון קווי החשמל עם חברת החשמל ואת תכנון קווי הטלפון עם משרד התקשורת. כמו-כן מתחייבת הישיבה לתאם בין התכניות של המתכננים השונים וכן עם הרשויות התכנון, לצורך זה היא חייג את כל האינטרמציה הדרושה מהרשויות הבאות:

- (א) ועדות התכנון לפי חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
- (ב) רשות מקומית.
- (ג) מינהל מקרקעי ישראל.
- (ד) חברת החשמל לישראל בע"מ ו/או חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ, לפי הענין.
- (ה) משרד התקשורת.
- (ו) משרד העבודה.
- (ז) הרשות לכבאות.
- (ח) משרד הבינוי והשיכון.

6. א. כללה ושיטת העבודות המפורשות בנספח ב' תכנון - תבצעו הישיבה, בכפוף לתכניות המאושרות לפי חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ובהתאם לפרוגרמה שנקבעה על ידי משרד הבינוי והשיכון ובהתאם להנחיות התכנון.

לשם כך תתאם הישיבה את תכנון התבניות עם משרד הבינוי והשיכון ועם הרשויות הנזכרות בסעיף דלעיל. עם סיום התכנון תביש הישיבה למשרד הבינוי והשיכון סדרת תכניות מושלמות לביצוע וכן הצהרה של הישיבה כי התכנון בוצע לפי הנחיות משרד הבינוי והשיכון והוא על דעה כל הבורחים הנזכרים לעיל.

ב. א. הישיבה מתחייבת שהעבודה כאמור בחלוצה זה, תיעשה על ידי הפתכננים
בנאמנות לפי מיטב הנוהג המקצועי והיא אחראית לטיב העבודות שהוכנו
או בוצעו על ידם.

ב. הישיבה מתחייבת שפתכנניה יהיו מהנדסים ו/או אדריכלים רשומים וטורשים
בהתאם לחוק רישום מהנדסים והאדריכלים תשי"ח-1958.

ג. הישיבה אחראית לכל נזק או הפסד שייגרם לפשה"ש או לכל צד ג' עקב
תכנון לקוי והיא מתחייבת לפצות את המטעלה או כל צד ג' בעד הפסד
שייגרם להם עקב ליקויים בתכנון כאמור.

הישיבה מצהירה שהתכנון יבוצע לפי כל דילן ובהתאם להוראות והנחיות הג"א
לבני מקלטים והנחיות לעבודות תכנון בחלוצה אגף התכנון והנדסה במשרד
הבינוי והשיכון והוראות נציג משרד הבינוי והשיכון והנחיותיהם.

7. הישיבה מתחייבת להגיש לוועדות לפי חוק התכנון והבניה תשי"ח-1965 את המסמכים
הדרושים לחשבה היתר הבנייה, לשלל בוועדות הג"ל בחשבה היתר, למלא אתר דרישות
הוועדה/ות הג"ל ולא להתחיל בבניה מבלי אשר הישיבה היתר בניה.

בנוסף לאמור לעיל ובכל דין, מתחייבת בזאת הישיבה למלא אתר הנאי כל החיזורים
והרשימות בנוגע לעבודה המבוצעת על ידה בין שניתנו על שפה ובין שניתנו על שט
משרד הבינוי והשיכון ולנקוט בכל האמצעים הנאותים להם הבטחת מילוי הוראות
ותנאי ההיתרים ו/או הרשימות על ידי מבצעי העבודות מסעכה.

בוצעו העבודות בניגוד לאמור לעיל, תפצה הישיבה את משרד הבינוי והשיכון וכל צד
ג' על כל נזק שייגרם להם כתוצאה מהפרת תנאי הרשימות ו/או ההיתרים כאמור
ותחזיר למשרד הבינוי והשיכון כל קנס שיטולט על ידו כגין הפרה כאמור פרט אם
נגרם הנזק כתוצאה מפעולה או מחל טל משרד הבינוי והשיכון.

8. א. הישיבה מתחייבת בזאת לבצע את הבנייה רק בהתאם לתכניות שאושרו על ידי משרד
הבינוי והשיכון.

ב. לפני התחלת ביצוע העבודות, תגיש הישיבה למנהל ולמחוז משרד הבינוי והשיכון
שבתחומו יבוצעו העבודות, שתי סדרות של תכניות מוטלמות לביצוע המבנים -
לכל סוגי המבנים וכן סדרת תכניות לביצוע עבודות ההשתלה, אם יש
אורך בכך וכן תכניות לביצוע עבודות שיחלח חצר.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year.

2. The second part of the report deals with the results of the work done during the year.

3. The third part of the report deals with the financial statement of the year.

4. The fourth part of the report deals with the general remarks and conclusions.

5. The fifth part of the report deals with the general remarks and conclusions.

6. The sixth part of the report deals with the general remarks and conclusions.

7. The seventh part of the report deals with the general remarks and conclusions.

8. The eighth part of the report deals with the general remarks and conclusions.

9. The ninth part of the report deals with the general remarks and conclusions.

9. הישיבה מתחייבת כי עבודות הפיתוח יבוצעו על ידה. באם יוחלט מסיבה כלשהי כי הפיתוח יעשה ע"י סדר הבינוי והשיכון, תישא הישיבה בתוצאות הפיתוח.
10. אם המקרקעין אינם בבעלות הישיבה תחתום הישיבה עם מינהל מקרקעי ישראל (להלן - המינהל) על הסכם בנושא ובתנאים המקובלים ביחס למחן רשות לישיבה לעלות על הקרקע ולהקים עליה את המבנים בהתאם להוראות חוזה זה. הקצאת הקרקע על ידי המנהל והחלטת הישיבה על הסכם הפיתוח עם המינהל הוא תנאי עיקרי לחוזה זה, וכן יראו בהחלטת הישיבה על הסכם הפיתוח הוכחה כי הישיבה בדקה את המקרקעין ומצאה אותם מתאימים לביצוע העבודות לפי החוזה. על הישיבה לתת הסכם פיתוח כאמור לא יאוחר מ- 7 ימים לאחר החלטת חוזה זה.
11. הישיבה מתחייבת כי תוך ביצוע העבודות לא תהיה פגיעה לא על ידה ולא על ידי כל הבאים מכוחה ו/או מבצעי העבודות מטעמה שלא לצורך בנחלת הציבור ולא תהיה כל הפרעה שלא לצורך בזכות השימוש והמקבר של כל אדם בכביש, דרך, שביל וכיו"ב בזכות השימוש ברכוש ציבורי כלשהו.
12. הישיבה אחראית לכל נזק או קלקול שייגרם לכביש, דרך, מדרגה, שביל, רשת מים, ביוב, חיצול, חשמל, טלגרף, טלפון, צנורות או מובילים אחרים וכיו"ב, תוך ביצוע העבודות בין שהנזק או הקלקול נגרמו באקראי ובין שהיו טענה הכרחי וצפוי מראש לביצוע העבודות, והם יחוקקו על חשבון הישיבה או על חשבון מי שהחייב כלפיה לתקן נזק או קלקול כאמור באופן היעיל ביותר ולשביעות רצונו של נציג המסדר ושל כל אדם או רשות כאמור.
13. הישיבה מתחייבת בזאת לדאוג לשמירה, גידור, וטאק אמצעי זהירות לבטחונם ונחלתו של הציבור, במקום ביצוע העבודות.
14. הישיבה תהיה אחראית לכל נזק או אובדן שייגרם תוך כדי ביצוע העבודות בין אם העבודות מבוצעות על ידה ובין אם הן מבוצעות על ידי מבצעי העבודות מטעמה - לגזמן או לרשותו של כל אדם כלשהו ותנקוט בכל האמצעים האפשריים למניעתם.
15. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, הישיבה מתחייבת לשלם כל נזק או פיצוי המגיעים על פי דין לעובד או כל אדם אחר הנמצא בשירותה של הישיבה כתוצאה מתאונה או נזק כל שהוא תוך כדי ביצוע העבודות, כן מתחייבת הישיבה להיות אחראית להשלום כל נזק או פיצוי המגיעים על פי דין לעובד או כל אדם אחר הנמצא בשירות מבצעי העבודות מטעמה כתוצאה מתאונה או נזק כלשהם תוך כדי ביצוע העבודות.
16. (1) הישיבה מתחייבת בזאת להעסיק מטקא או מפקחים על ביצוע עבודות הבניה והפיתוח.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year.
2. The second part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
3. The third part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
4. The fourth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
5. The fifth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
6. The sixth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
7. The seventh part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
8. The eighth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
9. The ninth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.
10. The tenth part deals with the results of the work done during the year, and the progress of the work during the year.

(2) הישיבה מתחייבת בזאת כי לא יועסק ספקה כאמור בס"ק (1) דלעיל אלא באישורו המוקדם ובכתב של נציג המטולה.

(3) הישיבה תהיה אחראית לכך, כי לפי דרישה בכתב מאת נציג המטולה יוחלף הספקה או הספקאים אם לדעת נציג המסדר אין הם מתאימים לתפקיד שלשם ביצועו סונו.

17. הישיבה תהיה אחראית לכך כי כל ספקה יבצע לשביעות רצון המנהל את הפעולות הבאות:

(1) פיקוח מקצועי קבוע על ביצוע העבודות באחר, ודיווח מפורט בהתאם לישיבת ואם נציג המטולה ידרוש זאת דיווח - לנציג המטולה.

(2) פיקוח על טיב החומרים והמוצרים בהתאם לתכנית בדיקות שנקבעה על ידי המסדר בין לפני הבאתם לאחר ובין תוך כדי ביצוע המבנה.

(3) פיקוח על טיב העבודות המבוצעות באחר העבודות ובבחי המלאכה, בהתאם לתכניות ו/או הוראות המנהל.

(4) פיקוח על המקדמות הביצוע של חלקי העבודות בהתאם ללוח הזמנים בין הישיבה לבין מבצעי העבודות מפעם.

(5) סתן הסברים והוראות למבצעי העבודות מטעם הישיבה בקשר לביצוע העבודות בהתאם לתכניות ו/או הוראות המנהל.

(6) ניהול יומן העבודה ודיווח בו על כל המרחש בקשר לביצוע העבודות ובחתימת נציג מבצעי העבודות מטעם הישיבה.

18. נציג המטולה יקיים פיקוח עליון על ביצוע העבודות:

הפיקוח העליון יבוצע על ידו או על ידי נציגים. הפיקוח העליון יכולול בין השאר:

1. מעקב אחר המקדמות ביצוע העבודות בהתאם ללוח הזמנים, ודיווח למנהל ולפי שימונה על ידו על סטיה מלוח הזמנים.

2. דיווח מפורט ודוטף למנהל על ביצוע העבודות מבחינת המקדמות העבודה ולוח הזמנים.

3. בדיקה ואישור של שלבי הבניה, לצורך שחרור סמפי ההקבלה לישיבה בהתאם לחוזה זה.

4. פיקוח על טיב העבודות המבוצעות בהתאם לתכניות ולהוראות נציג המטולה.

19. (1) עתיקות כהמשענותן במקורות העתיקות או בכל הזדבר עתיקות שיהיה בתוקף מזמן לזמן וכן המצבים האחרים כלשהם בעלי ערך ארכיאולוגי אשר יתגלו במקום העבודות - נכסי המדינה הם. היטיבה הנקוט באמצעי העתירות המחייבים למניעת הפגיעה בהם או חזרתם שלא לצורך על ידי כל אדם שהוא.
- (2) מיד לאחר גילוי המסך ולפני חזרתו במקום, חוריע היטיבה לנציג המטולה על התגלית ותקיים הוראות כל דין ברבר עתיקות.
- (3) היטיבה מחייבת להיות אחראית לכך כי כל מבצעי העבודות מטעמה יטלאו אחרי הוראות מקיף זה.
20. היטיבה מחייבת בזאת לפנות את משרד הבינוי והשיכון על כל גביעה, נזק, הוצאה חיטל וכיו"ב שייגרמו כתוצאה מהגביעה בזכויות, שטחים, מרבמים, מסגרי סמחר או זכויות דומות בדבר השימוש הוך כדי ביצוע העבודות במתקני העבודות, במכונות או בחומרים שיסופקו על ידה ו/או על ידי מבצעי העבודות מטעמה.
21. אם יהיה צורך לשט ביצוע העבודות בקבלת זכות הנאה או שימוש כלשהו בגוף לצרכי הציבה או נטילת עפר או חול, או זכות מעבר או שימוש, או כל זכות דומה, תהיה היטיבה אחראית לקבלת הזכות האמורה מבעליה וחלם המורה כפי שיוסכם בין הבעלים ליטיבה.
22. להבטחת מילוי כל המחויבויות על פי החוזה, המציא היטיבה למשרד הבינוי והשיכון עם החיטת החוזה ערובה בנקאית או ערובה של חברת ביטוח להנחת דעתו של המנהל בנוסח שנקבע על ידו. ערבות זו תהיה בתוקף כל זמן היטוח של החוזה בתוקף.
- משרד הבינוי והשיכון רשאי להימנע מן הערבות לפי שיקול דעתו הבלעדי של המנהל בכל עת ומבלי צורך להח ניסוק לכך.
23. היטיבה מחייבת בזאת להעמדת, לגרום לכך כי מבצעי העבודות מטעמה ישחטטו בחומרים/ ציוד לפי המפרס כאמור בטעיף 1.
- היטיבה מחייבת בזאת להעמדת, ולגרום לכך כי מבצעי העבודות מטעמה ישחטטו בחומרים וציוד הנשאים חו תקן או סיסן השגחה, באם יש חומרים וציוד הנשאים חו תקן או סיסן השגחה כאמור.
- חומרים וציוד שלגביהם קיימים תקנים ישראליים מטעם מכון התקנים הישראלי יתאימו בתכניהם לתקנים האמורים.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year, and the second section deals with the specific work done during the year.

2. The second part of the report deals with the specific work done during the year. It is divided into three main sections: the first section deals with the work done in the field, the second section deals with the work done in the laboratory, and the third section deals with the work done in the office.

3. The third part of the report deals with the results of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first section deals with the results of the field work, the second section deals with the results of the laboratory work, and the third section deals with the results of the office work.

4. The fourth part of the report deals with the conclusions drawn from the work done during the year. It is divided into three main sections: the first section deals with the conclusions drawn from the field work, the second section deals with the conclusions drawn from the laboratory work, and the third section deals with the conclusions drawn from the office work.

5. The fifth part of the report deals with the recommendations made for the future work. It is divided into three main sections: the first section deals with the recommendations made for the field work, the second section deals with the recommendations made for the laboratory work, and the third section deals with the recommendations made for the office work.

6. The sixth part of the report deals with the summary of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first section deals with the summary of the field work, the second section deals with the summary of the laboratory work, and the third section deals with the summary of the office work.

7. The seventh part of the report deals with the final conclusions drawn from the work done during the year. It is divided into three main sections: the first section deals with the final conclusions drawn from the field work, the second section deals with the final conclusions drawn from the laboratory work, and the third section deals with the final conclusions drawn from the office work.

24. כבלי לגרוע מהוראות החוזה, באם ימכור למנהל כי הישיבה או סבצעי העבודות מטעמה
המחשבה או טענה חומרים, אביזרים או רכיבים (להלן - רכיבים) לסכנה שלא בהתאם
לטיב או לסוג שהישיבה המחייבת לספק לפי החוזה ראוי נציג המטעלה להוראת על
הפחתת מחירם של הרכיבים בהתאם לסוג הרכיבים שסופקו בפועל, על פי טבלה של
מחירי הרכיבים שהיה מצוייה בידי המנהל באותה עת.

המחיר במחיר הרכיבים יגובה.

25. הישיבה המחייבת להחזיר עם מכון המקנים ו/או הטכניון על החוזה לביצוע בדיקות
ומידגמים לפי הנוסח שהוכן על ידי סדר הבינוי והשיכון.

26. הישיבה המחייבת לגרום לכך שמכון המקנים ו/או הטכניון יבוצעו בזמן בדיקות
מידגמים של החומרים והמלאכות, ויטעו למנהל העתק מהעודות הבדיקה לאחר גמר כל
בדיקה כנסת.

כמות הבדיקות וסוגיהם יהיו בהתאם לאמור במפרט המצורף לחוזה. דמי בדיקה דגימות
במעבדה, הטענה הדגימות החומרים המלאכה, וכן הכלים, כח אדם וכל הדרוש לביצוע
הבדיקות במקום הטבנה או למעבדה הדגימות לבדיקה מעבדה יחולו על הישיבה.

27. נחלה סגס בעבודות בזמן ביצוען, ראוי נציג המטעלה לדרוש מחייבת שתחזיר את
טיבות הפגם ושתחזיר לפי שיטה שהאוסר על ידו.

הוצאות המקירה יחולו על הישיבה והישיבה תתקן על חשבונה את הפגם על הכרוך בכל
ו/או מחיה אחראית למיקון האסור על ידי סבצעי העבודות מטעמה ועל חשבונה.

28. נחלה בעבודות סגס נזק או קלקול אשר נגרמו כתוצאה מעבודה לקויה ו/או חכנון
לקוי ו/או שימוש בחומרים פגומים תוך שנה מיום גמר העבודות (להלן - תקופת הבדק),
תדאג הישיבה למיקוניה ו/או בנייתם מחדש.

הוא חדין לגבי נזק או קלקול שהתהווה תוך תקופת הבדק בכל מיקון שבוצע לפי הוראות
חוזה זה לכביש, דרך, מדימה, שביל וכיו"ב ואשר נגרם לדעת נציג המטעלה כתוצאה
מעבודה לקויה או שימוש בחומרים פגומים.

29. כפוף למלוי המחייבותיה של הישיבה על פי חוזה זה יגרם סדר הבינוי והשיכון
לכך כי יועמד לרשות הישיבה כספי הקבלה.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the general situation and the second section deals with the progress of the work.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the results of the work in the field and the second section deals with the results of the work in the laboratory.

3. The third part of the report deals with the conclusions drawn from the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions drawn from the work in the field and the second section deals with the conclusions drawn from the work in the laboratory.

4. The fourth part of the report deals with the recommendations made during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations made in the field and the second section deals with the recommendations made in the laboratory.

5. The fifth part of the report deals with the summary of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the summary of the work in the field and the second section deals with the summary of the work in the laboratory.

30. א. כספי החקבלה יועמדו לרשות הישיבה לבניית אגף ה' בשיעורים כדלקמן:

עם החלת העבודה שלב 07 _____ ל"י
עם גמר השלד שלב 18 _____ ל"י
עם גמר סיה פנים וריצוף שלב 26 _____ ל"י.

ב. למען הסר ספק מוטב בזאת, כי השלבים הנקובים בט"ק (א) דלעיל מחייבים להגדרות הנהוגות במשרד הבינוי והשיכון, אגף הבנוי והנדסה אשר בחוקף עם חתימת החוזה.

ג. לא יועמד כל חלק מכספי החקבלה לרשות הישיבה כאמור, אלא אם אישר המנהל כי העבודות הממיהטות לאותו שלב בוצעו והושלמו להנחת דעתו.

31. למען הסר ספק, מוצהר בזאת, כי הוראות חוזה זה כפופות לתשורות הכספיות של המשרד כפי שיחבטאו בחוק התקציב.

32. הישיבה מחייבת בזה לא לשכור ו/או להרשות את המכירה ו/או את החעברה בכל צורה ואופן שהם של המבנים או של כל חלק מהם לגורמים כלשהם ולמטרה כלשהיא זולת המימוש באגפים ד' ו-ה' לצרכי מנדריס לבני הישיבה.

33. הישיבה מחייבת בזאת:

א. לגרוס לכך כי לגבי הסקרקעין תבוצע פירצליה לצרכי רישום כמתחיה אפשרות סמטית לכך.

ב. הישיבה תישא בכל ההוצאות, האגרות והמיסים והטלווי החובה למיניהם והשלם המכ"ס מהנדסים, מנדריס מוטמכים, עו"ד ועובדים אחרים לשם ביצוע אישור ורישום חכניות בנין ערים וחכניות החלוקה לצרכי רישום.

34. הישיבה חיוות למשרד הבינוי והשיכון מרי חודש בהודשו ובטיסה שתיקבע על ידו על התקדמות הבניה. כן חיוות הישיבה למשרד הבינוי והשיכון כאמור, על פי בקשת המנהל או נציג הממשלה בכל עת.

35. הישיבה אינה רשאית להטב חוזה זה לאחר או כל חלק ממנו בלי הסכמת משרד הבינוי והשיכון מראש ובכתב.

36. (1) חוקצו המקרקעין לשיטתה על ידי המינהל לצורך ביצוע העבודות על פי חוזה זה,

יהיה סדר הביצוע והשיכון ראשי בנוסף לכל האמור בהסכם שבין המינהל לבין הישיבה להעוס את מקום ביצוע העבודות ולסלק את הישיבה ואת מבצעי העבודות טעמה ולחלטים את העבודות בעצמו או באמצעות קבלן אחר ובכל דרך אחרת ובכל אחד מהקרים המנויים להלן:

א. כשהישיבה בין בעצמה ובין באמצעות מבצעי העבודות טעמה, לא התחילה בביצוע העבודות או הפסיקה את ביצוען ולא צייתה תוך 14 יום להוראה בכתב מאת נציג המנהל להתחיל או להמשיך בביצוע העבודות או הסתלקה ממקום ביצוע העבודה או מבצעי העבודות טעמה הסתלקו ממקום בביצוע העבודות.

ב. כשהמנהל סבור שקצב ביצוע העבודות איטי מדי כדי להבטיח את השלמתן במועד הקבוע בחוזה זה או במועד שהוארך להשלמתו, והישיבה לא צייתה תוך 14 יום להוראה בכתב שהמנהל לנקוט באמצעים הנזכרים בהוראה, שמסרתם להבטיח את השלמת העבודה במועד הקבוע בחוזה או במועד שהוארך להשלמתו.

ג. כשיש בידי המנהל הוכחות שהישיבה או מבצעי העבודות טעמה מתרשלים בביצוע העבודות והוראה בכתב שניחנה על ידי המנהל לא הועילה למי דעתו.

ד. כשהישיבה הסבה את החוזה, כולו או מקצתו לאחר.

(2) חס סדר הביצוע והשיכון את מקום העבודות כאמור בסעיף קטן 1 וילעיל, יודיע המנהל לישיבה על כך תוך 60 יום לישיבה ויצדיק את הערך הסוער של חלק העבודות שבוצעו עד למועד הפיקת העבודות.

(3) חס סדר הביצוע והשיכון את העבודות כאמור בסעיף זה והיו בו חומרים ציור או מחקרים (להלן החומרים) ראשי המנהל בכל עת לדיוש שהישיבה בכתב לסלק את החומרים ו/או לדאוג לסילוקם או לסילוק כל חלק מהם, לא סולקו החומרים כאמור תוך 14 יום מיום שקיבלה הישיבה את הדרישה האמורה, ראשי סדר הביצוע והשיכון לסלקם לכל מקום שיראה בעיני המנהל. סדר הביצוע והשיכון לא יהיה חייב בכל נזק או אובדן שיגרמו לחומרים או לכל חלק מהם.

(4) סדר הביצוע והשיכון יטלם לישיבה את ערך העבודות שבוצעו עמי שיוערכו על ידי המנהל בקיזוז כל נזיקין שנגרמו לסדר השיכון על ידי הישיבה בהחלט לחוזה זה.

(5) חס סדר הביצוע והשיכון את מקום בביצוע העבודות כאמור לקיל החזיר הישיבה מיד את כל כספי המקבלה שקיבלה.

37. הישיבה מצהירה בזאת שהיא בעלת העודת שלכ"ר לפי חוק עם ערך מוסף תשל"ו-1976 וכי כל שבאע"י העבודות שנקמה יחיו בעלי הקורה עוסק מורשה או אם הם עוסקים זעירים בידט אישור רישום וסיווג לפי סעיף 53 (ב) לחוק.
38. אין ויחור ואין שינוי בזכויות שטרד הבינוני והטיכון על פי חוזה זה אלא מראש ובכתב.
39. נתגלעה סתירה בתוראות החוזה לבין הוראות בספת מכספיו, יחיו הוראות הנספת קדימות.
40. פקודת הטרשנות תחול על חוזה זה כאילו היה חלקו במובן הפקודת האמורה.
41. הוצאות ביטול חוזה זה יחולו על הישיבה.

ולראיות באר הצדדים על החלטה

ה י ש י ב ה

שטרד הבינוני והטיכון

100/1
מס' 100/1
מס' 100/1

ירושלים, 10.2.78

כ"א ירל"ב

14.11.1978

לכבוד
מר ארז ליטן
אנף התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

כתב סינוי

אנו החתומים שטה, בדעון מה ס"מ שר האוצר ושר הבינוי והשיכון, מסכים אותך
בהתאם להוראות סעיף 18'א) לחוק החברות הממשלתיות חל"ח - 1975, ולאחר התייעצות
עם הרשות, להיות דירקטור בחברה לשיקום ויציבות הרובע היהודי בעיר העתיקה של
ירושלים.

מכבוד רב

בדעון
שר הבינוי והשיכון

משרד האוצר

החוק להקמת החברות הממשלתיות, משרד האוצר
יחידת החברות, משרד הבינוי והשיכון

7612

7612

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנהל הכללי
14-03-1978
ירושלים

תאריך: ל' בשבט תשל"ח
7 בפברואר 1978

סיכום ישיבה בלשכת מנהל אגף פרוגרמות
בנושא ישיבת הכותל, ברובע היהודי, בעיר
העתיקה בירושלים ביום 6.2.78

נוכחים: הרב אדלר, אבימר גיל, שלמה שסנר, מילוא חפץ, זאב ברקאי

רקע: "ישיבת הכותל" כוללת 5 אגפים: א' ב' ג' - אגפי הישיבה ואגפים ד' ה' - אגפי מגורים.

עלות הבנייה של אגפי הישיבה מוערכים בכ- 37.5 מיליון ל"י, במחירי מאי 1977. מימון הבנייה יעשה בעזרת תרומה בסך 440,000 לירות שטרלינג, והיתרה מתקציב המדינה.

עלות הבניה של אגפי המגורים מוערכים בכ- 17.5 מיליון ל"י, במחירי 1977. מימון הבנייה יעשה בעזרת תרומה בסך 650,000 דולר, והיתרה מתקציב המדינה.

היועצת המשפטית של משרד הבינוי עורכת חוזה בין המשרד ובין "ישיבת הכותל" לאגפי הישיבה ולאגפי המגורים בנפרד.

עקרונות החוזה, סוכמו בזמנו בין שר האוצר המנוח מר פנחס ספיר ונציגי הישיבה, ואושרו ע"י שר האוצר מר שמחה אהרליך.

משרד האוצר דאג להעביר סכום מתאים מהרזרבה התקציבית לתקציב משרד הבינוי והשיכון. על מנת לאפשר למשרד הבינוי חתימת חוזה עוד בשנת תקציב 1977 בגין אגפי המגורים. בגין הוצאות שונות שנגרמו לישיבת הכותל בעקבות ממצאים ארכיאולוגיים באתר הבנייה, תבעה הישיבה מימון הוצאות אלה. מר עמיקם יפה, שמונה כבורר בין הממשלה לישיבה, קבע כי תוספת ההוצאות בגין הממצאים הארכיאולוגיים מסתכמת בכ- 8,170,000 ל"י (בכון לאוגוסט 1976). משרד האוצר, דאג להעביר סכום של - 8,150,000 ל"י מהרזרבה הכללית לתקציב משרד הבינוי והשיכון.

סיכום

הישיבה: א. הסכום בגין ההוצאות הכרוכות בממצאים הארכיאולוגיים יועבר מידית לידי ישיבת הכותל (אישור תקציב של ועדת הכספים מס. 239 מיום 3.1.1978).

ב. הפיקוח על הבנייה ולאישור חשבוניות אשר יוגשו ע"י ישיבת הכותל יהיו באחריות מר אבימר גיל (שירותי הנדסה) מע"צ לשעבר).

ג. החשבוניות הבדוקים והמאושרים יועברו לגזברות משרד הבינוי והשיכון, עם העתק ההודעה למנהל אגף הפרוגרמות במשרד הבינוי, ולרב אדלר, משיבת הכותל.

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך:

-2-

ד. הגזברות תשחרר מכל חשבון מאושר 62.5% כנקוב בחוזים.

ה. 25% מכל חשבון תחייב גזברות משרד הבינוי את תקציב החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בירושלים.

ו. את יתרת הסכום תחייב גזברות משרד הבינוי והשיכון את סעיף כספי ההקבלה לישיבת הכותל בתקציב המשרד.

ז. הוצאות מע"צ (לשעבר) בתיאום פיקוח, וכן הוצאות ברה-תכנון הישיבה, יזקפו להוצאת הפרויקט.

בכבוד רב,
זאב ברקאי
מנהל אגף פרוגרמות

תפוצה:

לנוכחים

ש. אבני, מנכ"ל משרד הבינוי

ד. בן-יהודה, חשב המשרד

ב. אבלין, היועצת המשפטית

ש. פלג, מנכ"ל החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בירושלים

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך: ל' בשבט תשל"ח
7 בפברואר 1978

אל: ד. בן-יהודה, חשב המשרד

הנדון: שחרור 8,150,000 ל' לשיבת הכותל

אבקש לשחרר לשיבת הכותל סכום של 8,150,000 ל"י בגין הוצאות שהיו לחברה עקב מציאת מטצאים ארכיאולוגים באתר, ולפי פסיקת הבורר, מר עמיקם יפה בנדון.

הסכום הועבר לתקציב המשרד, מהרזרבה הכללית בשינוי מס' 239 מיום 3.1.78 לזכות סעיף תקציב: 70.79.795/30.

בכבוד רב,
זאב בראש
מנהל אגף פרוגרמות

העתק: ש. אבני, המנהל הכללי

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

1918

ירושלים כ"ב בחמוז תשל"ז Jerusalem

8 ביולי 1977

לכב'

מר ש. מלב

מנכ"ל החברה לשקום הרובע היהודי
ירושלים

א.נ.

הנדון: בדיקות חביעות ישיבת הכוחל - דו"ח סופי

הוזמנתי על ידך לבדוק את חביעות ישיבת הכוחל בקשר להחזרת הוצאותיה שנגרמו ע"י העבודות שבוצעו לשם גלוי ושכור המצאים הארכיאולוגים במגרש שהוקצה להם. חביעת הישיבה על נזק ישיר הייתה על סך של למעלה מ-10 מליון ל"י וכן חביעות נוספות בסך 2,5 מליון ל"י עבור הפרש בין אינדקס לרביית וכן חביעה בגין אבדן שטחים שהסתכמו ב-4000 מ"ר בערך. החביעה נערכה בצורה כוללת ולא כללה מסמכים מספיקים בכדי להוכיח כי גובה החביעה מוצדק או כי החביעות להצמדה ותוספות אחרות יש להן בסיס מעשי.

בחדש פברואר השנה העברתי אליך דו"ח ביניים בנדון, בו פרסתי את הקשיים שהיו בקבלת הפרטים הדרושים לשם מתן חוות דעת. במיוחד הקשו היחסים הבלתי תקינים בין הישיבה והחברה המפקחת אשר לא הייתה מוכנה לספק לי את מסמכי החשבונות, ופרט לפגישת בה המפקח ענה לשאלותי נסמך מלפני כל מידע נוסף שאולי היה ברשותה.

כפי שכחתי לך בדו"ח הביניים הגעתי לאור הנ"ל למסקנה כי הדרך הטובה והמהירה להביע לחוצאות היא כי אני עצמי אאסוף את כל המסמכים שאוכל להשיג ואגיע למסקנה על גודל ההוצאות שנעשו ע"י הישיבה לפי דרישות הארכיאולוגים וזאת ע"י חשבון ההוצאה הכוללת ונכחי ההוצאות הדרושות לתקנת הישיבה. כאמור, כדי לאסוף את המסמכים פניתי לקבלן ההאשי לעבודות וקבלתי את החשבונות שהגיש ושאושרו ע"י הפקוח. ערכתי נתוח של ההוצאות והחברתי לי מעל לכל ספק כי לרגל האינפלציה הדוהרת היו שנויים גדולים במדד יוקר הבניה ואין טעם לקבוע הוצאות מבלוי לציון את התאריך אליו הן משתייכות. קבעתי את חודש אוגוסט 1976 כחודש שאליו התאמת את כל הסכומים שהגעתי אליהם (דהיינו הגדלתי אותם בהתאם למדד המשתנה) וההוצאה שהגעתי אליה קבעה את הסכום שהיה צריך להחזיר לישיבה אילו החשלו היה נעשה בחודש אוגוסט 76 והיא תשחנת בהתאם לתאריך החשלו למעשה. בינתיים קבלתי את המכתב מישיבת הכוחל מיום 8.2.77 הכולל חביעת מנומקת המתבססת בחלקה על המספרים שהגעתי אליהם בעזרת הנהלת החשבונות של הקבלן ועל חביעות נוספות, וכן מכתב החום ע"י רואה חשבון (עוה"נ שלח גם אליך). בחביעה ישנן שתי אלטרנטיבות כאשר אחת מסתמכת בסך כ-18 מליון ל"י והשניה בסך כ-14 מליון ל"י.

לאחר הגשת דו"ח הביניים נפגשתי שנית עם מנהל הישיבה אשר לאחר שקבל ממני הסברים על צורת החשוב נראה היה לי כי הסכים עקרונית לשטה. ביום 6.4.77 שלח מנהל הישיבה הטבה לחוצאה שהגעתי אליה בחשובי חוץ טענה כי יש לנכות מחשוב סכומי הכסף שקבלה הישיבה גם 25% מהסכומים שהוציאה על אנשים ד' ו-ה". אינני מקבל את החביעה ובחשובי כללתי את כל ההוצאות עד מעל לחקירות הראשונות דהיינו גם החמירה והבטוס באגפים הנ"ל. מאידך, באם הישיבה תתבע 25% מההוצאות שהיו או יהיו לה מעל מפלס התקורות הראשונות תהיה חביעתה מוצדקת כמו כל חביעה נוספת על השלמת בנין הישיבה מעל התקורות הנ"ל.

נפגשתי גם כמה פעמים אתך ועם עוזריך ולאחרונה ביום 30.6.77. לשאלה באם נגרם ע"י הישיבה נזק בזמן שלא היה כרוך בעבודות שנדרשו ע"י הארכיאולוגים אני עונה בשלילה. העבודה הייתה

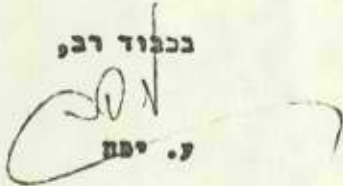

מיוחדת ודרשה ספול מיוחד וזמן רב, וגם אם יסענו כי העבודה בוצעה בכשרון מועט הרי לא היתה זו העבודה שהישיבה רצתה בה אלא היא נכפחה עליהם ובודאי כל מעיניה שיו לגמור אותה ולבנות את הישיבה. יתר על כן, שנוי התכניות עקב שנוי הבסוס העמיד את הישיבה במצב של לחץ ע"י המתכננים אשר צריך היה לפצוחם עקב השנויים וחכנון מזורז מחדש. גם שאלת המשאבים הכספיים של הישיבה ויכלתה לכסוח את החוצאות להפירות הארכיאולוגיות אינה רלבנטית מאחר והחוצאות אלו הן עיקר התביעה וגם לפי עדות עוזריך על הממשלה לכסוחם.
אני מצרף צלומים של 9 מסמכים שהכינותי כדי להגיע למסקנות:

I - חשוב ההוצאה לעבודות עפר (כאשר כל סכום מוכפל באינדקס יוקר הבניה בזמן בצוע העבודה והתשלום מחושב בהתאם).	מסמך
II - חשוב ההוצאה לעבודות בטון ביסודות (מחושבת כנ"ל).	מסמך
III - חשוב עבודות חריגות (מחושב כנ"ל).	מסמך
IV - סעיפים חריגים שאין להוסיף עליהם התיקרות. המסמך כולל גם חשוב ההוצאות לתיקרות הבטון הראשונות (מחושב כנ"ל).	מסמך
V - חשוב העבודות שהיה צורך לבצען למטרת הבניה וזאת בהתאם לכמויות במכרז, מוכפלות באינדקס ממוצע של יוקר הבניה בחקופת 6 החודשים מאז התחלת העבודה שבה אפשר היה להשלים העבודות אילמלא העובים. המסמך כולל גם דף רכוז לאותה חקופה.	מסמך
VI - דף לחשוב אינדקס יוקר הבניה בחקופות השונות של הגשת חשבונות הקבלן בנכוי 3% כנהוג בענף הבניה.	מסמך
VII - דף להשגב ערך ההוצאות לאוגוסט 1976 בגין עבודות הקבלן הראשי, בהתאם לאינדקס יוקר הבניה המשתנה. הלוח מראה את ההוצאות שפורטו במסמכים הקודמים מחולקים לקבוצות של 6 חשבונות כ"א, את האינדקס הממוצע של כל קבוצה, ואת ההוצאה המחושבת לחודש אוגוסט 1976.	מסמך
VIII - רכוז תביעות ישיבת הכותל.	מסמך
IX - השלומים לישיבה במקורות ממשלתיים.	מסמך

מהמסמכים הנ"ל נובע, בהתחשב בהסתייבויות הכלולות בהם, כי סכום התביעה המחושב לחודש אוגוסט 1976 מסתכם בסך של כ- 8,190,000.₪.

בכבוד רב,

ע. יפה

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ל' שבט תשל"ח
7 פברואר 1978

5849/

לכבוד

וועדה ההתחרויות המרכזית
אגודת האינג'נרים וארכיטקטים בישראל
רח' דיזינגוף 200
תל-אביב

א.נ.,

הננו מתכבדים בזה להודיעכם כי אנו מעוניינים להכריז על התחרות סגורה לתכנון בית - כנסת "החורבה" ברובע היהודי.

אנו מציעים כי האדריכלים דלהלן יוזמנו להשתתף בתחרות :-

1. אדר' א. מנספלד

2. אדר' י. רכטר

3. ~~אדר' צ. הקר~~

4. אדר' בוכמן

5. אדר' קולודנו

6. אדר' י. שיינברג

אנו מציעים כי השופטים דלהלן שיהיו בוועדה השיפוט :-

1. מר (מר) ראש העיר, ירושלים.

2. אדר' א. ניב, מהנדס העיר, ירושלים.

3. אדר' ש. גרדי, אדריכל החברה לשיקום הרובע היהודי.

4. השופטים הנ"ל חברים בוועדת ההיגוי שתלווה את התכנון והביצוע של בית-כנסת "החורבה".

נשמח לשתף עמכם פעולה לשם הכרזת התחרות בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

ש. פלג
מנכ"ל החברה לשיקום
ולפיתוח הרובע היהודי

ר. חשין
מנכ"ל קרן ירושלים

CHICAGO, ILLINOIS

1964

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street
Chicago, Illinois 60610
U.S.A.

***

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street
Chicago, Illinois 60610

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street

1. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

2. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

3. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

4. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

5. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

6. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street

1. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

2. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

3. THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street
Chicago, Illinois 60610

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street

CHICAGO, ILL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. Dearborn Street
Chicago, Illinois 60610

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, כ"ח בשבט תשל"ח
5 בפברואר 78
/5830

ביקור מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון ביום ד' 8.2.78

תכנית הביקור

מפגש ע"י שער ציון	1200
סיור בשטח החניון	1200 - 1230
במשרדי החברה הסבר ודיונים	1230 - 1400
סיור ברובע	1400 - 1600
סיום הסיור ע"י שער האשפות	1600

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, כ"ח בשבט תשל"ח
5 בפברואר 78
/5829

ביקור מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון ביום ד' 8.2.78

הנושאים במשרדי החברה:

1. הסבר כללי על מצב התכנון, הבניה והאכלוס.
2. תכנית העבודה לשנת 1978/79.
3. החניון.
4. אכלוס - מחירי הדירות בהיצע ינואר 1978.
5. תחנת המיתוג ע"י סילוואן.
6. פרויקטים מיוחדים: - 1. החורבה
2. המרכז למורשת היהדות
3. ישיבת הכותל
4. גן תיאטרון ברונפמן
5. מרכז השירותים ע"י שער האשפות
6. בית הדין הרבני
7. רחבת הכותל

החברה לסקוט ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

פברואר 1978

רשימת הדירות המוצעות ומחיריהן

גוש 08 מט' פרויקט 08/04 - רח' שוני הלכות

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
1	1	1	55.55	5.37	320,000-	דירה משופצת
2	2	2	67.16	18.50	400,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט א/09 דרום

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
3	ד	א+ב+ג	145.76	48.87	900,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט ב/09 צפון

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
4	יט'	ב+ג	121.00	39.87	1,135,000-	משופצת בחלקה
5	כ'	ב+ג+ג	177.20	58.5	1,220,000-	משופצת בחלקה
6	כא'	ב	125.80	34.2	880,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט ג/09 צפון

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות גגות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
7	כט'	ב+ג	88.27	9.32	520,000-	משופצת בחלקה
8	ל'	ב	95.78	-	575,000-	דירה חדשה
9	לא'	ג	103.32	31.38	690,000-	דירה חדשה
10	לו' *	ב	-	-	520,000-	דירה משופצת

31.1.78

היצע דירות ינואר 1978 (באלפי ₪)

מס'	האתר	השומה	ה ע ל ו ת					הוצאות מימון	סה"כ עלות	ההפרש
			קבלן	20% תכנון, פקוח ו-הנהלה	אוגרי חום	קרקע	פיטוח			
					(30,000 ₪ לדירה)	(60,000 ₪ לדירה)	(35,000 ₪ לדירה)			
1	גוש 08 שוני הלכות (2 יח)	720	300	60	60	120	70	40	650	70
2	גוש 09 (8 יחדי)	6,440	3,600	720	240	480	280	500	5,820	620
3	גוש 16 (9 יחדי)	7,715	4,000	800	240	480	280	520	6,320	1,395 (2)
4	גוש 18 (5 יחדי)	5,035	2,700	540	150	300	175	350	4,215	820
5	גוש 28 א' (7 יחדי)	4,840	3,400	600	210	420	245	450	5,405	565
6	בסי"ה (30 דירות)	24,750	14,000 (1)	2,800	900	1,800	1,050	1,860 (3)	22,410	2,340

① אומדן של בשרד הנקוח ולא חשבון סופי.

② הבנין הוא ין 20 דירות. בחלקו השני חלו עיכובים ושינויים בתכניות בגלל ארכיטקטורה, דיונים ממושכים באם להנמיך את רחוב היהודים וכד', כך שההפרש אינו סופי.

③ הוצאות המימון מהושבות עפ"י ההסדר עם האוצר, 13% ללא הצמדה.

27

גוש 16 פרויקט 16/04 צפון

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגגות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
11	* 1	ב'	144.00	24.65	1,220,000-	משופצת בחלקה
12	2	ב+ג	113.00	15.12	850,000-	דירה חדשה
13	3	ב	125.84	-	825,000-	דירה חדשה
14	* 4	ג	144.94	7.84	1,220,000-	משופצת בחלקה
15	5	ג	121.34	1.50	875,000-	דירה חדשה
16	* 6	ד	144.00	40.00	1,550,000-	משופצת בחלקה
17	7	ד	62.50	3.00	425,000-	דירה חדשה
18	8	ד	97.50	25.00	750,000-	דירה חדשה

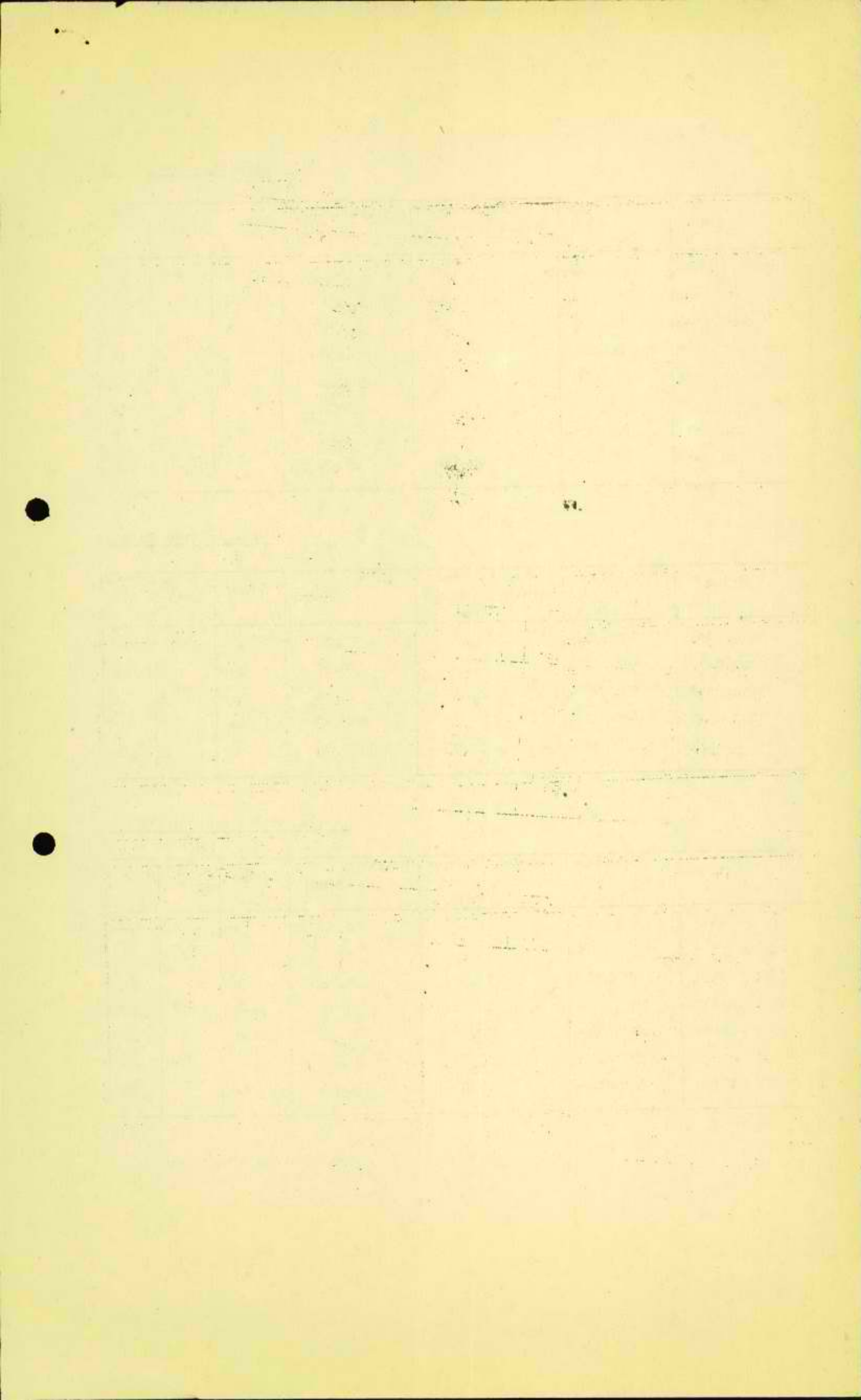
גוש 18 פרויקט 18/07

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגגות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
19	1	א+ב	122.50	32.40	925,000-	דירה חדשה
20	2	א+ב	118.96	33.84	925,000-	דירה חדשה
21	3	א+ב	117.93	25.27	915,000-	דירה חדשה
22	4	א+ב	122.29	38.18	920,000-	דירה חדשה
23	5	ג	159.75	58.90	1,350,000-	דירה חדשה

גוש 28 פרויקט 28/04 בנין א'

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגגות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
24	1	א+	69.36	-	365,000-	דירה משופצת
25	2	א	73.00	-	380,000-	דירה משופצת
26	3	א	128.31	23.00	750,000-	דירה משופצת
27	4	א+ג	145.30	67.64	940,000-	דירה משופצת
28	5	ב+ג	173.42	102.52	1,080,000-	משופצת בחלקה
29	6	ב+ג	101.70	112.70	660,000-	משופצת בחלקה
30	7	ב+ג	132.61	77.29	705,000-	משופצת בחלקה

* - מדידה עפ"י תכנית עבודה.

החברה לעסקים ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

פברואר 1978

דשימת הדירות המוצעות ומחיריהן

גוש 08 מט' פרויקט 08/04 - רח' שוני הלכות

מט' סד'	מט' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב לי (ללא מ.ע.מ.)	הערות
1	1	1	55.55	5.37	320,000-	דירה משופצת
2	2	2	67.16	18.50	400,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט א/09 דרום

מט' סד'	מט' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב לי (ללא מ.ע.מ.)	הערות
3	ד	א+ב+ג	145.76	48.87	900,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט ב/09 צפון

מט' סד'	מט' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, גגות וחצרות)	מחיר ב לי (ללא מ.ע.מ.)	הערות
4	יט'	ב+ג	121.00	39.87	1,135,000-	משופצת בחלקה
5	כ'	ב+ג+גג	177.20	58.5	1,220,000-	משופצת בחלקה
6	כא'	ב	125.80	34.2	880,000-	דירה משופצת

גוש 09 פרויקט ג/09 צפון

מט' סד'	מט' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות גגות)	מחיר ב לי (ללא מ.ע.מ.)	הערות
7	כט'	ב+ג	88.27	9.32	520,000-	משופצת בחלקה
8	ל'	ב	95.78	-	575,000-	דירה חדשה
9	לא'	ג	103.32	31.38	690,000-	דירה חדשה
10	לו' *	ב	-	-	520,000-	דירה משופצת

גוש 16 פרויקט 16/04 צפון

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגינות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
11	* 1	ב'	144.00	24.65	1,220,000-	משופצת בחלקה
12	2	ב+ג	113.00	15.12	850,000-	דירה חדשה
13	3	ב	125.84	-	825,000-	דירה חדשה
14	* 4	ג	144.94	7.84	1,220,000-	משופצת בחלקה
15	5	ג	121.34	1.50	875,000-	דירה חדשה
16	* 6	ד	144.00	40.00	1,550,000-	משופצת בחלקה
17	7	ד	62.50	3.00	425,000-	דירה חדשה
18	8	ד	97.50	25.30	750,000-	דירה חדשה

גוש 18 פרויקט 18/07

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגינות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
19	1	א+ב	122.50	32.40	925,000-	דירה חדשה
20	2	א+ב	118.96	33.84	925,000-	דירה חדשה
21	3	א+ב	117.93	25.27	915,000-	דירה חדשה
22	4	א+ב	122.29	38.18	920,000-	דירה חדשה
23	5	ג	159.75	58.90	1,350,000-	דירה חדשה

גוש 28 פרויקט 28/04 בנין א'

מס' סד'	מס' דירה	מפלס	שטח מגורים במ"ר	שטחים נוספים (מרפסות, חצרות וגינות)	מחיר ב"ל (ללא מ.ע.מ.)	הערות
24	1	א+	69.36	-	365,000-	דירה משופצת
25	2	א	73.00	-	380,000-	דירה משופצת
26	3	א	128.31	23.00	750,000-	דירה משופצת
27	4	א+ג	145.30	67.64	940,000-	דירה משופצת
28	5	ב+ג	173.42	102.52	1,080,000-	משופצת בחלקה
29	6	ב+ג	101.70	112.70	660,000-	משופצת בחלקה
30	7	ב+ג	132.61	77.29	705,000-	משופצת בחלקה

* - מדידה עפ"י תכנית עבודה.

31.1.78

היצג דירות ינואר 1978 (באלפי ₪)

מס'	האתר	השומה	ה ע ל ו ת					ההפרש
			קבלן	20% תכנון, פקוח ו-הנהלה	אוגרי חום (30,000 ₪ לדירה)	קרקע (60,000 ₪ לדירה)	פיחות (35,000 ₪ לדירה)	
1	גוש 08 שוני הלכות (2 יח')	720	300	60	60	120	70	70
2	גוש 09 (8 יחדי')	6,440	3,600	720	240	480	280	620
3	גוש 16 (9 יחדי')	7,715	4,000	800	240	480	280	1,395 (2)
4	גוש 18 (5 יחדי')	5,035	2,700	540	150	300	175	820
5	גוש 20 א' (7 יחדי')	4,840	3,400	680	210	420	245	565
6	בסיסה (30 דירות)	24,750	14,000 (1)	2,800	900	1,800	1,050	2,340
							1,860 (3)	22,410

(1) אומדן של נשרד הנקוח ולא חשבון סופי.

(2) הבנין הוא ין 20 דירות. בחלקו השני חלו עיכובים ושינויים בתכניות בגלל ארכיטקטורה, דיונים ממושכים באם להנמיך את רחוב היהודים וכד', כך שההפרש אינו סופי.

(3) הוצאות המימון מהושבות עפ"י ההסדר עם האוצר, 13% ללא הצמדה.

משרד הבינוי והשיכון
לשכת המנכ"ל

ירושלים, כ"ג בשבט תשל"ח
31 בינואר 1978

אל: מר ז. ברקאי, מנהל אגף פרוגרמות.

הנדון: מקום קבע לישיבת "אש התורה".

כתשובה למכתבך מיום 10.1.78 בהנדון, לאחר ביקור הפנכ"ל
בחברה לפיתוח הרובע היהודי יובא הנושא לדיון.

בברכה,

חיטל יודלביץ
עוזר המנכ"ל

העתק: מר ג. פח, שר הבינוי והשיכון.

1777

641-7

12.1.1978

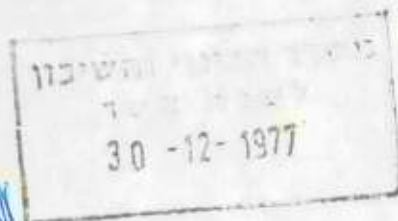
הנדון: מקום קבע לישיבת "אש-התורה"

האפשרויות הן כדלקמן:

- רחמי הלל 23 ת"ד 2555 ירושלים 91020

1992 2000 2008

ירושלים, י"ב בטבת תשי"ח
22 בדצמבר 77
1065/4442

לכבוד
מר גדעון פת
שר הבינוי והשיכון
רחוב הלל 23
ירושלים

כבוד השר,

מצ"ב מכתבו של ראש עיריית ירושלים וכן מכתב מהנדס העיר ירושלים
בקשר לבחירת האדריכל לתכנון החורבה, בו הם ממליצים לבחור באדריכל
מוגדר ולא לבחור אותו בתחרות שבמכרז פומבי או מצומצם.

מגיעים אלינו פניות מאדריכלים שונים, המערערים על המחשבה של מסירת
תכנון פרוייקט כה חשוב, לאדריכל מסוים ללא תחרות.

לאור הנ"ל, נדמה לנו כי יש לשקול בכובד ראש את הנימוקים השונים
לפני ההחלטה על מסירת התכנון. כ"כ יש לסכם התקציב ומקורות המימון
לתכנון ובניית החורבה.

נודה לך באם תזמן פורום מתאים לסכום הנושא.

בכבוד רב,
ש. פלג
המנהל הכללי

העתקים: מר ט. קולק, ראש העיר ירושלים
מר י. גבע, יו"ר מועצת המנהלים
גב ר. חשין, מנכ"ל קרן ירושלים

ראש העיר
رئيس البلدية
MAYOR OF JERUSALEM

ירושלים, כב' בכסלו תשל"ח
2 בדצמבר 1977
מס' - 517

לכבוד
יוסף גבע
יו"ר מועצת המנהלים
החברה לפתוח הרובע היהודי
ירושלים

יוסף היקר,

רצ"ב העתק מחוות דעתו של מהנדס העיר בקשר לאפשרות
להכריז תחרות על תכנון החורבה. כפי שאתה רואה גם הוא
בדיעה שיש למסור את הפרויקט למר שיינברגר.

מכיון שיש בדעתכם להמשיך בדיון על הנושא עם שר הבינוי
החומר הרצ"ב עשוי להיות לכם לעזר.

בברכה,

טדי קולק

העתק: מר שניאור פלג, מנכ"ל החברה לפתוח הרובע.

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

י"ג כסלו תשל"ח
ירושלים
23 נובמבר 1977

המחלקה לתיכנון העיר
דائرة تنظيم المدينة

לכבוד
גב' רות חשין
מנהל הקרן לירושלים
רוב קרן היסוד 36
ירושלים

שלום רב רותי,

הנדון: תכנון החורבה ברובע היהודי - חוות דעתי.

לאחר שעיינתי בחומר הרקע שהוכן ע"י מר שינברגר בנדון, הגעתי למסקנה
שיש לפעול כדלקמן:

1. אינני רואה כל טעם קונסטרוקטיבי בטיפול בנושא ע"י הכרזת חחרות תכנון
טומבית או מצומצמת בגלל הסיבות של איבוד זמן ניכר (לפחות 12 חודשים
מיותרים).
  2. תוצאות של חחרות ארכיטקטונית עלולות להוביל למצב של התחייבות כלפי
מחנן שעלול להיות מקרי.
  3. במקרה חד פעמי כמו זה שאנו דנים בו, עשוי איסוף החומר וההליך הטיפול
בהנחיות לתיכנון רעיוני, לקבוע רבות את הקונספציה האדריכלית הסופית
שעשויה להנתן כחדריך תכנון במקרה של חחרות.
עצם ביצוע שלב זה של העבודה הוא למעשה קביעת קונספציה תכנונית ברורה,
שאוטומטית הופכת להיות נכס יצירתי למחיר ההצעה.
אין לכן שום טעם, להעביר נכס כזה למחנן מקרי אחר שעשוי לזכות בחחרות
תכנון.
  4. תהליך חיפוש האיסוף והמחקר, הקשורים בהכנת החומר לחחרות איפוטטית,
ימנע מאיתנו לשחק איש מרכזי כל-כך - מר שינברגר כמחזרה פוסנציאלי,
ועל כך לא הייתי מוחר.
  5. שוכנעתי שמר שינברגר הוא אחד מהבודדים שנושא זה יקר לליבו והוא מכיר
אותו בצורה נפשית ואישית עמוקה.
- כמו כן מהכרות אישית והשגיו התכנוניים עד היום אני רואה כרגע וכסיבה
מספיקה להגיע להחלטה אמיצה וברורה ולמסור לו בצורה בלעדית את הטיפול
בנושא ביה"כ וסביבתו, כולל איסוף החומר ההיסטורי והמיזי, עזרה בהכנת
הפרוגרמה ותכנון המבנה לבצוע.

ב כ ר כ ה

אשר
מחנן העיר

לו/שכ